

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935 Kedd, 1935. október 29.
241. szám.

Faji gőg

A fajnak, különösen az urfajtának, a Herrenvolknak a gondolata nem nagyon régi és először talán Gobineau fogalmazta meg. Ez a fogalmazás még csak teoretikus volt és az egész rendszer csak arra való, hogy megmagyarázzon rég elmúlt dolgokat. A Gobineau-féle fajelmélet Huston Chamberlaine átdolgozásában modernizálódott és a mai fajapostolok az eleven életre alkalmazzák. A Gobineau-féle gondolat már az északi ember faji fölényéből indul ki és az új fajvédő apostolok tovább építve egyszerűen feltalálták a faji fölény fantasztikus tételét és miután ők már nemcsak teoretikusok, hanem gyakorlati emberek is, megkonstruálták a faji szégyen, a Rassenschande fogalmát. Ez a faji szégyen, ez a fajgyalázás a felsőbbrendű és az alacsonyabbrendű szerelme, együttélése. sőt legújában már a baráti érintkezés, az üzleti kapcsolat is a magasabbrendű fajtának megaláztatása.

Ez a faji gőg, ez a faji önhittség, egész vihart támasztott Európában és az angol lapok az európai kultúra szégyenéről kezdtek beszélni, amikor kivilágosodott az, hogy európai embereket kirkesztettek az európai emberi közösségből. Az angol hatodik érzéke megsugta azt, hogy ebből a faji megkülönböztetésből, amely fehér embereket a faji alacsonyrendűség bélyegével taszít vissza, mindenféle bajok fognak származni ott, ahol fehérek és színesek élnek egymás mellett. Az angol felfogás ugyanis begyökerezetten hisz a faji gőg és a faji felsőbbrendűség erejében, mert az angol világbirodalomnak egyik politikai hitvallása az, hogy fehér embernek nem szabad színessel, különösen négerrel érintkezni és az a fehér, aki színes nővel lép házasságra, vagy éppen az a fehér nő, aki szerelmét színes férfinak adja, az angol szemében megszűnt fehér lenni, lesüllyedt az alacsonyabb fajtájúhoz és ez a szerelmi megtévelyedés kirekeszti az angol társadalomból. Ennek a faji gőgnek, ennek a speciális angol fölénynek a hangsúlyozása politikai jellegű és praktikus célú is. Fenn kell tartani a színesekben azt a hitet, hogy a fehér ember más, mint a színes, felsőbbrendű lény, akihez csak alázattal és hódolattal szabad közeledni. Az angol gyarmatokon ezért nem tűnnek meg fehér koldust, ezért üldözik a fehér prostituáltat és ezért büntetik azt a fehéret, aki a viselkedésével, az életmódjával ront a fehér ember tekintélyén. Az angol tétel szinte úgy hangzik, hogy minden fehér kicsit Isten és éppen ezért Angliában nemcsak az erkölcs és a puritán angol hit riad meg a szinte istenkáromló faji megkülönböztetéseken, hanem a nagyon messzetekintő politikai érdek is megmozdult azokban a tiltakozásokban, amelyeket a fajvédelem fantasztikus törvényei kiváltottak.

Most látjuk, hogy az angoloknak igazuk volt. Egy egész kicsi újsághír: egy szűkszavú távirati jelentés arról számol be, hogy Hono gróf Japán tüzértisztet törölték a japán nemesek könyvéből, mert egy párisi leányt vett feleségül. A japán arisztokrácia annak a régi hűbéres arisztokráciának leszármazottja, amely

Légi-támadástól retteg Addis-Abeba

Előnyomulnak az olasz csapatok az abessziniai fronton — Aranyban gazdag vidékeken folyik az északi offenzíva — Félmillióst tömegeket összpontosított a négy

Harmincöt állam alkalmazza a szankciókat

Rómából jelentik: Egész Olaszország nagy lelkesedéssel ünnepli a Marcia su Roma évfordulóját. Mussolini miniszterelnök üzenetét tegnap hirdették ki és az mindenütt óriási lelkesedést keltett. Az olasz nemzet történelmi eseményeként ünneplik a napot és az összes olasz városok üzletei zárva vannak és az ablakokban zászlók lengenek. Minden városban a fascista tömegek felkeresik a temetőket, hogy kegyelettel hódoljanak a forradalomban elesett fascisták sírjánál.

Dél előtt a lakosság hatalmas aránya ün-

tetést rendezett Mussolininek. Órákon keresztül tombolt az üdvölgzés a Palazzo Venezia ezer és ezer torokból. Közben a Duce több ízben megjelent a palota erkélyén, de nagyobb beszédet nem mondott, csak mindössze ezt a kijelentést tette:

— Kezdtük meg bátorsággal a tizenharmadik évet!

Délben valamennyi olasz város felett repülőgépek jelentek meg. Róma felett 400 repülőgép keringett harsogó lármával.

Makale felé törnek az olaszok

ASMARABÓL jelentik: Az olaszok támadása az egész arcvonalon megindult. Az olasz hadtestek három irányban haladnak előre Makale felé. Adis-Nefast, Hauzien és Dabration után Adi-Mezoe is elesett. Az olasz repülőgépek hosszasan bombázták Magdale olasz városkát. Az előnyomulás nagyon nehéz terepen folyik, mert háromezer méter magas hegyeken kell az olaszoknak átkelni.

Az olasz főhadiszállásról jelentik, hogy Biroll tábornok hadteste megkezdte az előnyomulást. A fekete ingesek Diamandi tábornok vezetésével Semaiata községből előnyomulva, elfoglalták Adis Nefas városát, amely 15 kilométernyi távolságra van a kiindulási ponttól.

Badoglio tábornagy a „Contele Verde” hajóval Olaszországba utazott. Adis Nefas elfoglalása és Vlea Feres felé való előnyomulás rendkívül fontos stratégiai eredményekkel járt, mert az olasz csapatok vízben

és élelemben gazdag vidékre jutottak s a folyó völgyén keresztül, igen könnyű az utánkövetés.

Egy jelentés arról számol be, hogy a Fares Mai folyó mentén elfoglalt területen valószínűleg aranyhegyeket találtak az olaszok. Az itteni hegyekben 1 tonna ércből 20-25 gramm aranyat lehet nyerni, de ez a mennyiség még fokozható.

A sajtó- és propaganda-minisztérium által kibocsátott 30-as számú harctéri jelentés közli, hogy olasz előőrsök előnyomulása

százszázalékosan ezelőtt még szinte fejedelmi jogokat gyakorolt és amelyet a rokoni kapcsolatoknak ezernyi szála fűz hozzá a császári családhoz, amely a napistennek a leszármazottja. A japán nép maga a napistennek gyermeke és a japán császár azért isteni hatalmu, mert kapcsolat a nép és az istenség között. A japán erkölcs és a japán népi önérték eredete egészen eddig az isteni származásig nyúlik vissza és nagyon érthető is, hogy a japán faji gőg még erősebb, még nagyobb, mint az új északi faji gőg, amelyet ilyen isteni leszármazás magyarázata nélkül teremtettek meg. A japán ember, az utolsó napszámos is, mélyégesen lenézte eddig is a barbár európaiat, még ha ennek a barbár európainak ragyogó uniformisa, vagy tisztelet doktorj diplomája volt is. A fehér mindig csak fehér maradt, akármennyire tanult is tőle a japán. Fehér, tehát barbár, tehát nem isteni származásu, tehát alacsonyabbrendű. Ezt az alacsonyabbrendűséget azonban nem éreztették vele. A japán udvariasság mosolygón merev álarca alá rejtették a lenézést és a gőgöt. Nem merték szembehelyezkedni a fehér elgondolással és nem mer-

ték érvényesíteni a faji gőgnek felsőbb parancsát a fehérrel szemben, mert valahogyan respektálták a fehér egységet. Ezen a fehér egységen most rés támadt. Van fehér, aki alacsonyabbrendű, mint a többi fehér és ennek a ténynek a konklúzióját rögtön levonja a japán, amikor kiközösíti az isteni származásu népből azt a japán arisztokratát, aki egy fehér származásu, tehát alacsonyabb fajtájú nőt vesz feleségül és ezzel az egybekeléssel megalázza a tiszta japán vért.

Ez az északi elgondolásu Rassenschandnak keleti változata és keleti alkalmazása. A japánok voltak az elsők, akik tiltakoztak az ellen, hogy a fajvédelem apostolai alacsonyabbrendűnek minősítik a japánt és miután a fajvédelem az óvatos szelektálás elvét követi, ezt a tiltakozást azonnal tudomásul vették a fajvédők és sietve kijelentették, hogy a japán egyenrangú az északi fajtával. Dehogyan egyenrangú, dehogyan egyforma, magasabbrendű, mert lime a bizonyosság, fajgyaláztatást követ el az a japán, aki fehér nőt vesz feleségül.

A fehér faj megkapta azt a pofont a színesektől, amelyet nagyon megérdemelt. (*)

Fares-Mai vidéken tul is folytatódik. A repülők számos bombát vetettek a csapatokra.

Diamandi tábornok csapatai elfoglalták a Fares-Mai folyó mentén fekvő magaslatokat és ezzel 25 kilométernyire tolta előre az olasz vonalakat és összeköttetést létesített Aksummal. A Fares-Mai vízvázalója ennek a vidéknek, bőséges vizül patakok vannak rajta és a hegység nagyon fontos hadászati szempontból, mert innen nagy környéket lehet ellenőrizni. Ezek a hegységek már ércben is nagyon gazdagok.

A Matimnak jelenti harctéri tudósítója a tegnapi abesszin támadásról: A Sehib folyón a késő éjszakai órákban, teljes sötétségben kezdtek meg az abesszinek támadásukat. Az abesszin harcosok tutajokkal igyekeztek volna átgátni a tulsó oldalról, de az olasz parton lévő őrházban rögtön észrevették az abesszinek indulását és egy-két perc múlva gyilkos gépfegyvertűzet zúdítottak a másik oldal felé. Működésbe hozták a fény-

szórókat és az abesszinek csoportosan zuhantak a vízbe, úgy, hogy másnap délelőtt egymásután vitte a víz a holttesteket. Az abesszinek kénytelenek voltak abbahagyni a támadást és legalább 100 halottat, de ennél is több sebesültet vesztek.

Az United Press tudósítója szerint, vasárnap Daga-Bur város felett az abesszin csapatok lelőttek egy olasz repülőgépet, amely másodmagával bombázta a várost. A gép három főnyi személyzete szörnyethalt.

Elindult Bucurestiből az első önkéntescsapat az abesszin frontra

Pénteken este a fővárosból elindult az első önkéntes-szállítmány az Abessziniában harcoló olasz haderőhöz. Ez a szállítmány részben Romániában élt olaszokból, részben pedig más nemzetiségű fiatalemberekből állott, akik az olasz konzulátus felhívására jelentkeztek az olasz idegenlégióba.

Da Vinci gróf Djibutiba érkezett

Addis-Abeából érkező jelentések szerint a legfelsőbb koronatanács tegnap tartotta meg ülését. A kiszivárgott hírek szerint

a koronatanács utasítást adott Seyum hercegnek, hogy Makalet minden erővel védje, de ha azt látná, hogy csapatai veszélyben vannak, akkor inkább vonuljon vissza.

de csak kisebb területet engedjenek át és semmiesetre se űritse ki az egész környéket, mert a nagyobb visszavonulások nagyon rossz hatással voltak eddig is az országban. Nagy aggodalmat keltett az abesszin fővárosban, hogy a gradai rádióállomás már 36 órája nem jelentkezett és nem ad magáról semmiféle életjelet.

Attól tartanak, hogy olasz repülők rongálják meg a rádió-leadót.

Addis-abebai diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a császár nagyon örül annak, hogy Da Vinci gróf, olasz követ most már véglegesen eltávozott az országból, mert ottartózkodása miatt állandóan tartani lehetett attól, hogy összeütközés keletkezik az abesszin kormány és a külföldi képviselők között. Da Vinci gróf különben katonai attaséjával együtt vasárnap reggel érkezett meg az addis-abebai vonattal Djibutiba. Vonatát valóságos szuronyerdő kísérte, nehogy a követnek és attaséjának bántódása történjék.

A négus kijelentette, hogy miután a bé-

ketárgyalások nem vezettek eredményre, a legközelebbi napokban a harctérre utazik. A négus szerint a rosszul felfegyverzett harcosoknak a hiányt lelkesedéssel kell pótolni.

Megoszlik a szankciós államok állásfoglalása

GENFBŐL jelentik: A Népszövetség titkárságánál 35 állam jelentette be eddig hivatalosan, hogy életbelépteti Olaszország ellen a fegyver és lőszerkivitel tilalmát. Eddig 16 kormány adott igenlő választ arra, hogy alkalmazza a pénzügyi rendszabályokat, 7 jelentette be, hogy megtiltja az Olaszországból való behozatalt és ugyancsak 7 kormány közölte, hogy eltiltotta egyes nyersanyagoknak Olaszországba való kivitelét. Végül 4 kormány adott igenlő választ arra, hogy hajlandó a kölcsönös támogatás elvét alkalmazni.

Részletek az új olasz haditervből

Kétségtelen, hogy az olasz hadvezetőség Makale körül átkaroló mozdulatokat akar végrehajtani, hogy az Adigrat, Aksum, Makale háromszöget alkotó területen tartózkodó abesszin csapatokat körülférjék. Az egyiptomi határ közelében véres harc folyt le. Az olasz jobbszárny legfelsőbb jobboldala ellen az abesszin csapatok a vasárnapra virradó éjszaka újabb támadást kíséreltek meg. Ezek az irreguláris csapatok a Stt folyón akartak átkelni, hogy benyomuljanak eritreai területre. Tujatokon kísérelték meg az átjutást éjszaka idején, de az olasz gépfegyveresztatok tüzeinek hatása következtében megfutamodtak.

Római katonai körök azt a véleményüket

fejezték ki, hogy az olasz csapatok nagy offenzívája ma vagy holnap veszi kezdetét. A hadműveletek célja összeköttetést létesíteni a Tigre, Danakil és Ogaden közötti hadseregekkel. A feketeingesek „Gyémánt különítménye” a tigrej fronton harcra készen áll. A csapatfelvonulások Aduából Makale irányában három fronton is folynak. Előnyomulásuk meglehetősen lassan folyik, mert a hegyes vidéken több fontos átkelő pontot megerősítettek és azokat még tartják. A repülőgépek vasárnap óta ismét bombákat szórnak és a tüzéség segítségével nyitnak utat a gyalogságnak. A Tibein környéki törzsek, különösen Makaletől nyugatra, rendkívül barátságosan viselkednek

A szelídített albatrosz

Irta: BINET VALMER

Egy barátomat kísértem el ebbe a breton sziklacsucson épült, hortenziáktól kéklő kerttel kerített villába. Jelenkorunk egyik repülő hősét látogattam meg és boldogságomra megengedte, hogy elkísérem. Igen, abban a villában, a tenger nyaldosta szikla tetején egy hős lakott. Akinek a nevét azonban megígértem, hogy nem árulom el. elég annyi, hogy hős volt!

Ragyogó tavaszvégi délután volt, tenger, ég, ez az egészen csodás breton partvidék csakugy ragyogott, tündöklött a fény és színek pompájában. Ilyen napokon az ember anélkül, hogy oka volna reá, boldognak érzi magát.

Beléptünk a mindig nyitott kertajtón és a virágágyak között kanyargó uton mentünk egyenest a villa felé. A veranda lépcsőjén ült az öreg inas és egy vén halász. Jóízűen nevetgélve bajmoldták valami háló javításán.

— Itthon van a parancsnok? — kérdezte barátom.

— Amott van, lenn a kilátónál — és az öreg halász anélkül, hogy munkáját abbahagyta volna, csak könyökével bökött a kert végéhez vezető ösvény felé, ahol a tengerbe nyúló kis betonmólón üldögélt naphosszat a parancsnok.

— Jobban van? Kevesebbet szenved?

— Sokat szenved, de jobban van.

A hős egy tragikus baleset áldozata volt. Karját, lábát törte, nyomorékan, tehetetlenül nézte innen a kis mólóról az eget, amelyet többé soha nem közelíthet és szenvedte a legszörnyűbb idegfájdalmakat.

Milyen örömtől sugárzó arccal jött felém!... hogy csillogott acélos tekintete szétől felborzolt dus sötétszöke haja alatt. Sántított, béna karja

ernyedten lógott alá, de még így is ilyen kemény, milyen egész férfi benyomását keltette. Helyet mutatott maga mellett a köpadon. Ekkor láttam meg a szelídített albatroszt. Ezt a nagy tengeri madarat, amely eseten mozgásával itt a szárazföldön se hatott nevelésesen. Itt is megmaradt méltóságteljesnek... akár a gazda.

— Ez az én legjobb barátom, — magyarázta a parancsnok — közös a sorsunk. Ő is szárnyatörtött.

Barátom kérésére elmondta nekem is a szelídített albatrosz alábbi megható történetét:

... Egy napon, mikor a parancsnok megint az Óceán felett repült, a motor zakatoló énekét mintha nem hallotta volna olyan pontosan összhangzatosnak, mint egyébkor. Ez nyugtalanította, katasztrófától félt. és leszállásra állítva be gépét, egy hajóhoz közeledett, amelyet már fentről hosszabban figyelt. A hajó mögött szárnyait szétárva repült lustán az albatrosz, figyelve a számára furcsa embereket. Ugyan milyen távoli partvidék felől repült ide. Fénytől, távolságok végtelenségétől, levegő magas rétegeitől telítve, szinte megrészegedve repült, repült, míg az éhezés leszállásra nem kényszerítette. Amint hogy mindenki kénytelen a magasból leszállni... ha éhes. S most egyszerre meglátott maga felett egy másik gigantikus, leszálló, furcsa madarat... egy vetélytársat, egyre közelebb. Az albatrosz nem tért ki az utjából, kíváncsi volt, várta, egészen közelről akarta látni. A gigantikus madár lecsap, a gép egyik szárnya a hajó oldalához nyomja, a szegény albatrosz szárnyát eltöri, majd hogy halálra sebzí, a pilóta azonban szerencsére idejében kiugrik, ő is megsebesül ugyan a fedélzetre zuhantában, de a matrózok segítségével a sebzett szárnyu, repülni már nem tudó madarat a fedélzetre von-szolja.

„VISUL NOPTII“

az egyetlen vendéglő, ahol jól étkezhet és szórakozhat

Bucuresti, Strada Doamnei No. 13.
Costica Jordachescu zenekara.
Jonel Pasou énekel. 5914

Az abesszinek 687.000 embert akarnak Desie közelében a hegyek között három különböző hadvonalban összehozni. Ezt a tervet a császár és katonai tanácsadói az ugynevezett Hindenburg-vonal mintájára készítették el, amellyel annakidején Hindenburg védte meg az oroszok elől Keletporoszországot. Az abesszinek minden erejüket északra koncentrálik.

A négus még mindig bizakodik

Ujabb jelentés szerint a császár nem megy hosszabb időre a frontokra, csak néhány nap alatt akarja bejárni a harctereket, néhai Albert belga király mintájára, hogy lelkesítse a fegyveresét. Azt hiszik, hogy a császár még mindig bizik a béketárgyalások sikerében és ezért fog visszasietni ismét a fővárosba.

— Megmentette! — magyarázta most barátom a kétlábon bicegő albatroszra mutatva.

— Csak nem hagyhattam sorsára szegényt, — magyarázta kedvesen a mi hősünk — pedig eleinte elég gonoszul viselkedett. Ép szárnyának hatalmas erejével a másik lábamat is el akarta törni. A matrózok meg akarták ölni, az én könyörgéseimre hagyták életben. Jack... így neveztem el... Jack szenvedett, csakugy mint én. Kiolvastam a tekintetéből. Mindketten az égből zuhantunk alá, mindketten szárnyunkat törtük, egyforma sorsunkban hogyne szereltük volna egymást!... engem az orvosok nem tudtak meggyógyítani, én sem Jack-et. Elválhatatlanok vagyunk, repülni nem tudunk, nyomorult életünket a barátságunk gazdagítja. Igyekszem a kedvében járni, halászok, hogy megkapja kedvenc falatját, mert Jack nagy inyenc. Én is. A vágyunk is közös. Ha kitarja ép szárnyát, megsimogatom és ezt mondom: „Öreg Jack, a repülésnek mindörökké vége!” és idehozom a kilátóhoz. Innen látjuk a távoli horizontokat, eget és tengert. Csak innen lentről... soha többé fentről, a fellegek közül. Ugy-e öreg Jack? Annak már vége... — és a parancsnok megindultan simogatva a törött szárnyu hatalmas madarat, így folytatta: — Igen, mi ketten nagyon szeretjük egymást. A halászmom és az öreg szolgám azt hiszik, hogy meghibbant az eszem. Néha félnek tőlünk. Pedig csak nem értenek!... néha, ha Jack elhaladni látja a távoli északvidéki halászhajókat, amelyek onnan az albatroszlakta partvidékről jönnek, keserves ríjjogása a szívetem hasítja. Ha én repülőt látok, keservesen felnyögök. Jack ilyenkor szánakozva néz reám. Vége, Jack, vége... soha többé! Pedig szép volt, ugy-e, öregem?... Na nem baj, ma este a kedvenc halacskaidat kapod vacsorára. A délelőtti halászat jól sikerült...

Itt könnyebb is az előnyomulás. Az északi hadsereg parancsnoksága azt hiszi, hogy az abesszinek fő ellenállását a 3400 méter magasan fekvő amba-alagi erődítménynél kell majd legyőzni, mert az erődítmény uralja a Dessie felé vezető utat. A legújabb olasz harctéri jelentések szerint az olaszok eritrai frontjuk mindkét szárnyán előnyomulásban vannak.

Az abesszineknek Aksum ellen irányuló oldaltámadása kudarcot vallott.

Sevum herceg kiadta a parancsot, hogy az olaszokat ne támadják meg többé az általuk meghódított területeken, hanem minden erővel tartóztassák fel az olaszok előnyomulását. A szomáli harcterről nagy eszéseket jelentenek.

Az olasz előnyomulásokról szóló hírekkel ellentétben Addis-Ábebaból érkező jelentés szerint az északi fronton Nasari irányában az abesszin előretolt csapatok győzelmet arattak az olaszok felett. A hírek szerint Sevum herceg gyalogsága bekerítette a torinói és firenzei 16-ik és 30-ik gyalogezred 6000 főnyi osztagát, amelyet el akartak vágni a főszeregtől. **Elkészült harcok vannak itt tolvamatban és a két olasz ezred abban a veszélyben van, hogy fogságba esik. Ezt az abesszin eredetű hírt egyébként még nem erősítették meg.**

Az angol sajtó gyanakszik

Az angol sajtó nem osztja az olasz vezérkar és közvélemény nagy optimizmusát. Az angol lapok arról is írják, hogy Mussolini olasz miniszterelnök váratlan békehajlandósága gyanakeltető. A Daily Telegraph haditudósítója elkészítette a hadjárat eddigi eredményének mérlegét és a következőket állapítja meg:

1. Az olasz hadsereg a modern harci eszközökkel csak igen kis eredményt tudott elérni. Európai viszonylatban például a tankok óránként ötven kilométert is megtehetnek és ugyanezt az utat Abessziniában tíz nap alatt teszik meg. Az afrikai hőség lehetetlenné teszi, hogy a tank kiszolgáló legénysége hosszabb időn keresztül a páncélkocsiban tartózkodjon. Több haditudósító megállapítása szerint Eritreában számos tankszázadhoz beosztott katoná megtagadta az engedelmességet, minek következtében a rögzítőbíró bíróság tizenkét tankvezetőt kivégeztetett.

2. Az olaszok előnyomulásának tempója attól függ, hogy a frontmögötti utakat milyen gyorsan tudják kiépíteni, hogy ezáltal az utánpótlás lehetővé váljék.

3. Nemzetközi katonai körökben egyhangzóan megállapítják, hogy az eddigi olasz előnyomulás nem tekinthető olyan eredménynek, amely a hozott áldozatokkal arányban áll. Az abesszinek eddig még mindig kitértek a komoly ütközet elől, abban a taktikai elgondolásban, hogy az agyonfárasztott ellenféllel az ország belsejében végeznek.

Az európai béketárgyalásokban semmi újabb esemény nem történt. Francia politikai és diplomáciai körökben óriási feltűnést keltett az a hír, hogy

az angol kormány már kedden életbe akarja léptetni a népszövetségi gazdasági megtorló intézkedéseket.

Hangsúlyozzák párisi politikai körökben, hogy Londonnak ez az elhatározása kitérőtlennek teszi a további diplomáciai tárgyalásokat. Ugyancsak lehangoltságot idézett elő a New-York Herald-nak az a híre, hogy Laval-nak ama javaslatát, amely a három állam — Anglia, Franciaország és Olaszország — között újból megkezdődő tárgyalásokra vonatkozott, Londonban visszautasították. Anglián, a new-yorki lap szerint, már csak Genfben hajlandó tárgyalni. Egyébként vasárnap megérkezett az Amerikai Egyesült-Államok válasza Genfben, arra a kérdésre, hogy milyen mértékben támogatja az USA a megtorló javaslatokat. Amerika válaszában bejelenti, hogy csatlakozik az angol javaslatokhoz. Hír szerint Amerika azzal a feltétellel csatlakozik az angol javaslatokhoz, hogy Angliának teljes erejével támogatnia kell Amerika érdekeit a készülő flotta-konferencián.

Az olasz közvélemény már nem érdeklődik a béketárgyalások iránt és **érdeklődése elsősorban a meginduló olasz-offenzíva felé irányul.** A De Bono tábornok által kiadott harctéri jelentés szerint az olasz előőrsök folytatják az előnyomulást a megszállott területeken túl, de sehol nem észlelnek komoly ellenállást.

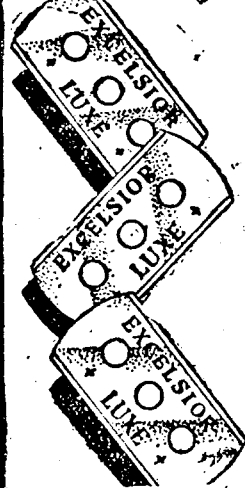
Elhagyta Olaszországot Abesszinia követe

Addis-Ábebabában nagy előkészületeket tesznek egy esetleges légitámadás elleni védekezésre. A légelhárító ágyukat újból felállították és a földalatti fedezékeket is elkészítették. Da Vinci olasz követ elutazása óta félnek, hogy a főváros bombázását megkezdik.

Atevork Jesus, Abesszinia volt római ügyvivője ma reggel 6 óra 20 perckor Nápolyba utazott, ahova délelőtt 10 órakor érkezett meg és ott mindjárt felszállt a Vittorio-gőzösre, amely este indult Aden felé. Adenből Djibutiba folytatja útját, ahonnan vonaton utazik az abesszin fővárosba.

Sir Samuel Hoare angol külügyminiszter csütörtökön délután Genfben utazik, ahol vasárnapig marad. Utazását azzal magyarázzák, hogy a várható népszövetségi döntések nagyjelentőségűek lesznek, de közlik azt is, hogy a külügyminiszter útja egyáltalán nem jelenti Anglia politikájának megváltoztatását. *Eden*

Divat- és gyógyfüzők, gummi harisnyák, ludtálpbetétek
 méret után is **Lányinál** Neumanpalota.
 CONSUM- és INLESNIREA-tag. 6084

Excelsior Luxe Borotvapenge

Stábfővezetői és Borotvapengek egészét, vizhető ingereket okoznak. Szabad szemmel nem állapíthatjuk meg az értéktelen pengék hibáit. Tegyen tehát kísérletet az Excelsior Luxe-pengével, amely tűkür-tisztává teszi bőrt és a legerősebb szakállt is látszó leborotválja.

Vezérkégyviselet: Excelsior, Buc, Calea Moşilor, 78.

Magánértesülés szerint az olasz hadsereg balszárnya indította meg az előnyomulást abban az elgondolásban, hogy az abesszin hadsereg zöme az olasz jobbszárnny ellen van összpontosítva. Magánértesülések szerint amennyiben Kasa és Sevum hercegek nem tesznek komoly ellenintézkedéseket, úgy nincs kizárva, hogy **Makale városa komoly offenzíva nélkül is az olaszok kezébe kerül.**

miniszter szerdán utazik és Genfben marad a tanácskozások tartama alatt.

Addis-Ábebai jelentés szerint az abesszin kormány elrendelte Makale polgári lakosságának eltávolítását, mert minden percben várják az olaszok előnyomulását.

Baldwin cáfol

Itt írjuk meg, hogy Baldwin angol miniszterelnök Woolwerhamptonban mondott beszédében a következőket jelentette ki a külügyi helyzetről:

— *Az afrikai tragédia ismét előtérbe helyezte a háborús szellem felébredésének kérdését. Az együttes béke biztosítását célzó kísérlet nem fellengzős dolog, hanem a jövő és követelménye. Sohasem fogják megengedni, hogy Anglia résztvegyen az ostromzár végrehajtásában, ha nem kapunk előre biztosítékot az Egyesült-Államok, Németország és Japán rokonszeny-támogatása felől. Abból a hírből, hogy a kormány be akarja vezetni az általános hadkötelezettséget, egyetlen szó sem igaz.*

Jóváhagyták Bucurestiben a városi autobuszok beszerzésére hirdetett árlejtés eredményét

Hétfőn távirati értesítés érkezett Aradváros vezetőségéhez Bucurestiből. A táviratot Vulpe Iosif városvezetőségi tag küldte, aki megvárta a fővárosban a Központi Árlejtési Bizottság hétfői ülésének döntését a városi autobuszüzemnek hét új autobuszkocsi beszerzése érdekében megtartott árlejtési eredménye felett. Mint ismeretes, Cotioiu Romulus dr. bizottsági elnök személyesen intervegniált a kedvező vélemény kialakulása érdekében és az intervenciónak meg is volt az eredménye, mert a központi árlejtési bizottság jóváhagyta az árlejtés eredményét, annak ellenére, hogy több fellebbezés érkezett ellene a közigazgatási bírósághoz.

Igy tehát a város megállapodást fog kötni a Citroen-kocsikat szállító céggel. Ennek értelmében a cég köteles az új autobuszkocsikat három hónapon belül leszállítani a városi autobusz-üzemeknek. A cég, értesüléseink szerint, csupán a motorokat és a kocsik alvázat szállítja, míg a karosszériáit egy aradulnoui asztaloscégnél rendeli meg.

DA VINCI ADDIS ABEBAI OLASZ KÖVET BUCSUJA A NÉGUSTÓL

Minden eddig felül- **Philips-rádió** rövid-, közép- és hosszú hullámra, kedvező fizetési feltételek mellett. Érdeklődőknek be-
mul a legujabb mutatja Koch Dániel, Eminescu 2. Consum és. Inlesnire tagoknak hat havi hitel-

Benes: Nem hiszem, hogy Európa háboruba sodródjék!

A csehszlovák külügyminiszter megnyugtató nyilatkozatai
Masaryk Tamás elnök szobrának leleplező-ünnepségein

Prágából jelentik: Brűx város mai állami ünnepén leplezték le a cseh köztársaság első elnöke: Masaryk Tamás tiszteletére emelt szobrát. A leleplezésen megjelent Benes külügyminiszter is, aki nagyobb beszédet mondott:

— Külpolitikánk általános európai politika és a jövőben is az lesz, — mondotta többek között a beszédében. —

Külpolitikánkban az európai politika elemeinek összetevődését keressük, a tartós európai egyensúlyt és a békét.

Igy saját otthonunkban felépíthetjük a hazaszeretet otthonát, amelyet különösen német polgáraink fogadhatnak el. Utalt ezután arra, hogy Csehszlovákia és Németország között nincsenek közvetlen ellentétek. Amennyiben ilyen ellentétek fenállának, ezek egyszerűen az európai helyzetből keletkeznek, mint azon visszasságok visszhangja, amelyek Németország és Európa többi államai között is mutatkoznak.

Mégis azt hiszi, hogy hamarosan ez is jobbra fordul és Európa megegyezik Németországgal.

Ezen különben eddig is dolgozott. De ezentul még inkább fog közreműködni. Beszéde végén a mai világpolitikai helyzetről a következőket mondotta:

— Ezeknek a fenyegető eseményeknek egyikétől sem kell félnünk. Ma az egész világ ujjaalakulóban van. Mint a többi államoknak, nekünk is meg vannak a munkanélküliségi kérdéseink és gazdasági nehézségeink is vannak, amelyeket nem tagadunk és nem takargatunk, hanem amelyeknek megoldásán szünet nélkül fáradozunk. Minden külső és belső ellenséggel szemben, jöjjön az bárhonnan, egy emberként állunk talpra és minden belső boullással szemben erős kézzel fogunk rendet teremteni.

Nem hiszem, hogy Európa az abesszin háborúból kifolyólag háboruba sodródjék.

Meggyőződésem, hogy sikerülni fog a békét az európai szárazföldön fenntartani.

Bérma ajándékok

5888 nagy választékban, legelőnyösebben

BUSCHI óras és ékszerésznél

Str. Bratianu, (Minorita palota) szerezhető be.

HANGOSFILM-MESE

Londonba hívta Korda Sándor Dr. Janovics Jenőt

Az egykori színigazgató ledezte fel a film számára a szenális magyar filmrendezőt: most Korda ledezi fel egykori igazgatóját

Clujról jelentik: Még 1912-ben történt, hogy egy sovány, nem túlzottan elegáns fiatalember érkezett Clujra. Dr. Janovics Jenő színigazgató invitálására hagyta ott Budapestet és jött Clujra — *filmet rendezni*. A filmgyártás és különösen a magyar filmgyártás akkor még gyermekkorát élte. A fiatalembernek annyi köze volt a filmhez, hogy Budapesten egy kis moziszaklapot szerkesztett. Janovicsnak akkor nagyarányú mozivállalkozása volt és ehhez a vállalkozáshoz hívta rendezőnek a fiatalembert. A „Fedora” felvételei foly-

tak javában, kiváló színészekkel. Az ismeretlen fiatalember azonban nem tisztelte a tekintélyt, utasításokat osztogatott, a szó százszázalékos értelmében rendezett, aminek végül is az lett a következménye, hogy a színészek kiábrándultságig keresték fel Janovicsot, azt kérve, hogy vegye el a fiatalembertől a rendezést, mert az nem ért hozzá. Janovics azonban kitartott felfedezettje mellett és legközelebbi filmjének, a „Nagymamá”-nak rendezését is ő rá bízta.

Hosszu évek, sőt évtizedek teltek el azóta. Az ismeretlen fiatalember már régen elhagyta Clujt, áthajózott az Óceánra és hollywoodi filmekkel kapcsolatban tette ismerette nevét. Később Hollywoodot is elhagyta és Európába visszatérve, Londonban telepedett le.

Janovics dr. vállalkozása, amely a „Fedora”-t filmre vitte, már régen megszilint. Janovics az ardeall magyar színészet egyik apostola lett, amelyért munkában és anyagiakban hihetetlenül sokat áldozott. Aztán lemondott erről is, ardeall magyar színházak vezetéséről és visszatért régi szerelméhez: a filmhez; kulturfilmeket gyárt.

Az elmúlt napokban történt. Táviratot kézbesített a postás dr. Janovics Jenőnek. A táviratot Londonban adták fel. A szöveg közölte, hogy egy nagy londoni filmgyár rá akarja bízni filmjének romániai képviseletét. A távirat alatt ez az aláírás állott: Korda Sándor.

Az egykori ismeretlen fiatalember így hallta meg felfedezőjének, hogy valamilyen kiemelte az ismeretlenségéből. A hatvanéves, hány éves Janovics Jenő dr. pedig csomagol, utazik Londonba, hogy személyesen beszélje meg a részleteket — egykori rendezőjével, az angol filmipar jelenlegi fejedelmével... A modern élet így ír film-meséket.

Vaida-Voevod Alexandru átutazott Aradon

A Frontul Romanesc vezére, dr. Alexandru Vaida-Voevod Timisoaráról jövet hétfőn reggel Aradra érkezett, ahol Petica Petrila lakásán szállott meg. Vaida-Voevod jelenleg ide-oda utazgat a határszéli városokban, hogy — kijelentései szerint — „szervezze mozgalmát, melynek nem programja, hanem zászlója a numerus valachicus”.

Vaida-Voevodot kissé letörte az eddigi „szervező körút”, mert annak ellenére, hogy a pártja éppen kedden délelőtt tartja Aradon a megyei tagozat vezetőségének közgyűlését, nem volt hajlandó megvárni a gyűlés összejülését és már hétfőn délután tovább utazott. Így tehát Vaida-Voevod dr. nélkül ül össze az aradmegyei vajdisták vezérkara.

Új fordulat

a városi kéményseprők és Aradváros közigazgatási háboruságában

Egyezkedő tárgyalások indultak a Legfelsőbb Közigazgatási Biróság november 5-iki döntése előtt — Új miniszteri rendelet támasztja alá a kéményseprők jogi álláspontját

Aradváros vezetőségének legközelebbi ülésén veszik tárgyalás alá azt a tervet, amely békét akar teremteni a város és az egyes városi kéményseprési kerületek koncesszióinak jelenlegi birtokosai között. Mint ismeretes, a város egy új szabályrendelet-tervezete körül lángolt fel a harc az érdekeltek és a város között, amelynek eredményeként a Legfelsőbb Közigazgatási Biróság elé kerülhet november 5-ikén a vita. Közben azonban a Monitorul Oficial október 26-ikán megjelent számában napvilágot látott a kereskedelmi és iparügyi minisztériumnak 65.512. számú rendelete, amely megerősíti az új kéményseprő-törvény megjelenéséig az összes koncesszió-tulajdonosokat mindazokban a jogaikban, amelyet az 1884. évi XVII. törvénycíkk biztosít számukra.

Ugy látszik, a miniszteri rendelet nem kerülte el a városi jogügyi hatóságok figyelmét és így kedvező atmoszféra alakult ki arra nézve, hogy békés egyezség jöjjön létre a kéményseprők és a város között, mielőtt még a legfelsőbb közigazgatási bíróság kimondaná az utolsó szót.

Vizsgálóbírói kihallgatások az aradi szerb hitközség ügyében

A vallomások a fellelített Radovan Milivoj teljes ártatlanságát igazolják

Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy az aradi szerb hitközség egyik, Mitrics Vladimir nevű tagja, bünvádi fellelítettést tett az aradi ügyészségen a hitközség egyik vezető tagja, Radovan Milivoj ellen, akit nem kevesebbel vádolt, mint hogy megghamisította az egyik hitközségi jegyzőkönyvet és ezzel 130 ezer lelet megkárosította az egyházközséget. Az ügy átkerült az első számú vizsgálóbírói hivatalhoz, ahol Hutiu Marcu vizsgálóbíró folytatta le hétfőn délelőtt a kihallgatásokat. Radovan Milivoj elmondotta, hogy a fellelítettés annak a hajszának egyik etappeja csupán, amelyet Mitrics ellene indított. Ugyanezt a fellelítettést megtette már a jugoszláviai Karlovácson székelő pátriárkának, aki vizsgálatot rendelt el az ügyben. A vizsgálat során, amelyet a szentszék folytatott le, megállapították, hogy semmiféle jegyzőkönyv-hamisítás nem történt és hogy a fellelítettés adatai nem felelnek meg a valóságnak, mire teljes mértékben rehabilitáltak. Kihallgatták még Kovityity Uros aradi szerb esperest, aki megerősítette a Radovan által előadottakat. A megvádolt hitközségi vezető a már lefolytatott szentszék vizsgálat aktáival is igazolja ártatlanságát és így előreláthatólag a büntügl vizsgálat is hamarosan befejezést nyer.

980.000 éjszakát

töltöttek az idegenek egy év alatt Davosban

Európa egyik legmerészebb sodronypályája az, amelyet a svájci szövetségi vasutak nemrégiben Chatelard és Village között építettek és amely a barberine-i erőművekig vezet. A sodronypály a kocsija 1120 méteres magasságból indul el és 1820 méteres magasságra érkezik meg. Az egész uton a kiránduló a Mont Blanc gyönyörű hegyfalában gyönyörködhet.

Egyébként most készült el a kimutatás arról, hogy Svájc melyik városát látogatja a legtöbb idegen. A kimutatás szerint az élen Davos áll. A statisztika egy érdekes terminus technikust használ és azt írja, hogy Davos 980.000 „Logiernachte”-val vezet. Ez a szó, hogy: „Logiernachte” annyit jelent, hogy az egy év alatt Davosban megfordult idegenek ezen a helyen összesen 980.000 éjszakát töltöttek el. Zürich például csak 880 ezer ilyen éjszakával dicsekedhet, vagyis 100 ezer éjszakával lemaradt.

Készül a trónbeszéd

Felhívás a pártközi béke érdekében — Averescu a cenzura és az ostromállapot ellen

Minisztertanács dönt véglegesen a nemzeti-paraszt-párt naggyűlésének engedélye felett

Bucurestiből jelentik: Kormánykörökben úgy hirlük, hogy a parlamenti idény küszöbén minisztertanács lesz az uralkodó elnökletével. Ez alkalommal minden miniszter beszámol a tárcája ügykörébe tartozó munkaprogramról. A minisztertanács nyomán megszövegezik a királyi trónbeszéd szövegét, amelyet a parlament megnyitása alkalmával felolvasnak. Valószínűre vehető, hogy a trónbeszéd magában foglal majd egy felhívást a politikai harcok kiküszöbölése és a problémák megoldása érdekében történő együttműködés érdekében.

A Lupta szerint kormánykörök cáfolják azt a hírt, hogy Titulescu külügyminiszter és a kormány más tagjai között véleménykülönbségek merültek volna fel. Titulescu egyébként Genében maradt, ahol résztvesz a szankciók végrehajtásával megbízott bizottság első ülésén.

Dim Bratianu pártelnök csütörtökön tér vissza Bucurestibe. Pénteken megbeszélést folytat Tatarescu miniszterelnökkel és ez alkalommal a liberális-párt belső ügyeivel kapcsolatos valamennyi kérdést megtárgyalják, valamint az annak érdekében teendő lépéseket, hogy a liberális parlamentű többség egyenesen foglaljon állást az ellenzék várható támadásaival szemben. A parlamenti többség képviselőket értekezletre hívják össze és ennek az értekezletnek az időpontját ugyancsak ezen a megbeszélésen határozzák meg.

Averescu marsall ma reggel Turnu-Severinből visszaérkezett Bucurestibe. A nap folyamán megbeszélést folytat a néppárti vezetőkkel. Ezen a megbeszélésen határozzák meg végképpen a tiltakozó emlékirat benyújtásának a módját, amelyet az uralkodó elé akarnak terjeszteni és amelyben az ostromállapot és a cenzura ellen foglalnak állást.

Ugy a kormány, mint az ellenzék élén foglalkozik a tervezett november 14-iki népgyűlésekkel. Egyelőre a november 14-iki gyűlés megtartására csak a Cuza és a Goga vezetése alatt álló nemzeti kereszténypárt kapta meg az engedélyt. Ami a nemzeti-parasztpárt naggyűlését illeti, a jövő hó elején minisztertanács dönt véglegesen ennek engedélyezése fölött. A kormány tagjainak véleménye megoszlik ebben a kérdésben. Egyes miniszterek azt kérik, hogy tiltsa be a kormány a gyűlést, mert többszázezer parasztnak a fővárosba való vitele kilengésekhez vezethet. Másoknak viszont az a véleményük, hogy engedélyezzék a gyűlést a vá-

ros területén kívül. Több miniszternek viszont az a véleménye, hogy a katonasággal tartsák fenn a rendet. Nem lehetetlen az sem, hogy a kormány a november 14-re hirdetett népgyűléseket betiltja. A nemzeti-parasztpárt vezetőségének viszont az az álláspontja, hogy az engedélytől függetlenül 300 ezer embert visznek Bucurestibe a gyűlés megtartása végett. A naggyűlést az egész országban lázasan készítik elő. Minden megyét két-három ezer ember képvisel. Eredetileg úgy tervezték, hogy Ardealból, az ut távolsága miatt, csak 20 ezren utaznak Bucurestibe. Maniu közbenjárására azonban harmincezer létszámot engedélyeztek.

Bérmálási ünnepségek Aradon

Dr. Pacha Agoston püspök 500 gyermeket bérmált meg vasárnap délelőtt

Vasárnap délelőtt kilenc órakor ünnepélyes keretek között kezdődött meg a Minorita-templomban a bérmálási ünnepség, mely a hitélet fejlődése folytán ez évben hasonlíthatatlanul nagyobb tömegek számára adta meg a hitbeli erősséget és az ünnep szentségének áhítatát. Reggel 9 órakor vonult dr. Pacha Agoston püspök a templomba, melynek ajtajában dr. Lakatos Ottó plébános fogadta. A bevonulás ideje alatt a templomi kórus az „Ecce sacerdos magnus” antifoniát énekelte. A püspök az oltárhoz lépett, rövid imát mondott, majd felöltözött a szentmisehez. Az ünnepi szertartásnál asszisztált dr. Lakatos Ottó, Olajos József, Lengyel István esperes, Harsányi Vince, Szöcs Didák, Sicsman Gedeon, Rubisko Bálint minorita áldozár és Héber János titkár. A püspöki szentmise alatt csak a bérmálándók és a bérmátyák tartózkodhattak a templomban, akik áhítatos imába merülve vették a szentséget. A püspök ez alkalommal 500 fiúgyermeket bérmált meg s végül megáldotta őket.

Tizenkét órakor a kulturház nagytermében nagyszámú közönség jelent meg a főpásztor üdvözlésére. Az ünnepséget a Jézus Szíve-gyermekkar vezette be. Ezután dr. Parecz Béla az egyházközség és az összes férfiegységek nevében mondott tartalmas üdvözlőbeszédet, amelynek végén megköszönte a bérmálás körül kifejtett fáradozásait. Utána Haller Józsa tanár, a Szociális Misszió ügyvezető-elnöke mondott költői szárnyalásu be-

szédet. A megbérmált gyermekek nevében pedig Eöri Imre katolikus elemi iskolai tanuló ígérte meg kedves, közvetlen gyermeki szavakkal, hogy a bérmálás szentségét meg fogják becsülni egy életen át. A püspök az üdvözlő beszédekre a tőle megszokott derűs bölcsességgel válaszolt, megköszönte a hívek ragaszkodó szeretetét és meleg elismerését fejezte ki az aradi igen szép hitélet felett. Az ünnepség után a püspök látogatást tett dr. Cotioiu Romulus polgármesternél és dr. Groza Ioan prefektusnál. Ebéd után Gaiban folytatta a bérmálást és 150 gyermeket részesített a bérmálás szentségében.

A római katolikus egyház szép ünnepnapját délután 6 órakor impozáns körmenet zárta be. Megható látvány volt az egyházi zászlókkal, égő gyertyákkal felvonuló és több ezer főre rugó tömeg, melynek élén dr. Monay Ferenc asszisztens generális vitte az oltári szentséget. Dr. Pazsiny Bonaventura rendfőnök és az előjáróság tagjai követték. A körmenet végül a templomba vonult, ahol az időközben visszaérkezett püspök rövid beszédet tartott, ismertetve a nap jelentőségét. A püspök végül titkárával együtt az állomáshoz hajtatott és visszautazott székhelyére.

CORSO 5, és 7 1/4 órakor Utoljára!

A szöke Carmen

Eggerth Márta, Wolfgang Liebeneiner

Este 9 és negyed órakor premier!

TOLSTOJ LEO örökéletű regényének filmváltozata:

Seltámadás

ROUBEN MAMOULIAN csodás rendezése. Főszerepekben

ANNA STEN, FREDRIC MARCH.

SELECT 5, 7 1/4 és 9 1/4 órakor

Lángol a Volga

Albert Prejean, Nathalia Kovanko, Inkisinnoff.

URANIA Ma szünet!

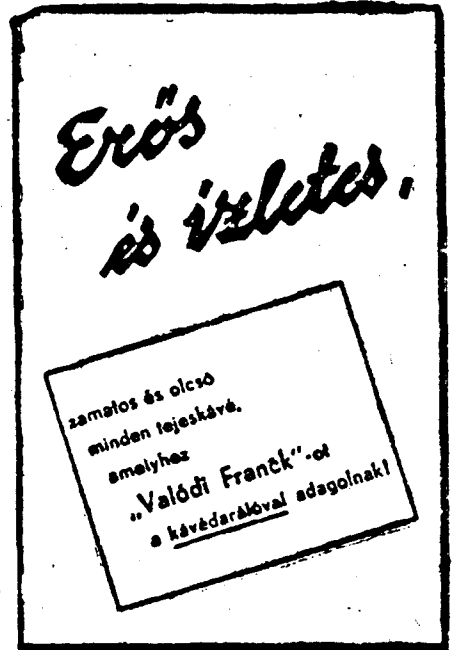
Holnap, szerdán premier! Világláger!

PEER GYNT

IBSEN hatalmas drámájának reménytelvű filmváltozata. Világláger. Főszerep ősi:

Hans Albers, Marieluise Claudius, Olga Tschechowa, Lucie Höflich.

Jön: FEL A KEZEKKEL! Wild-West-film. Főszerepekben GEORGE O'BRIEN.

Télikabátját csak

FORTUNA női confectionban

Piata Avram Iancu No. 1.

vásárolja, ahol legelegánsabb külföldi modellek, elsőrangú minőségben, bámulatos olcsó árban szerezhetők be. 6088

Consum és Inlesnirea tag.

Nem szerepelt járásbíró a dragsinesti incidens ügyében

Lapunk szeptember 25-iki számában cikk jelent meg az ismeretes dragsinesti-i incidens táblái tárgyalásáról. A cikkbe, amelyet egy ardeali lap részletes beszámolójából vettünk át, saját hibánkon kívül tévedés került be. Az illető ardeali lap ugyanis azt írta, hogy a vádlottak között a fageti járásbíró is szerepelt. Az információt teljesen jóhiszeműen vettük át, most azonban meggyőződést szerezünk arról, hogy a cikk adatai helytelenek voltak.

Megállapítottuk ugyanis, hogy a perben nem szerepelt járásbíró, hanem egy csendőrtiszt és egy szolgabíró voltak az ügy vádlottjai és az igazságszolgáltatás egyetlen közegének sem volt ebben az ügyben szerepe. A táblái tárgyalás hivatalos jegyzőkönyvéből megállapítható az is, hogy a tárgyalást vezető elnök szájába adott kijelentések sem hangzottak el. Fenti tévedéseket készséggel helyreigazítjuk.

HIREK

Rádió-legenda

Páratlan tervet valósított meg vasárnap a nemzetközi rádiószövetség. Harmincegy nemzet dalait közvetítette harmincegy nemzet ifjusága öt kontinens különböző országaiból — a helyszínről. A dalokat kábelen juttatták Berlinig, itt rövidhullámú állomás vette fel, majd pedig tovább adta a berlini adónak, amely világra sugározta. Négy száz állomás fogta fel a hangokat és tolmácsolta saját hallgatóinak.

Két órán át — a mi időszámításunk szerint este héttől kilencig — tartott ez a rendkívüli élmény. A két órában minden nemzet három percet kapott és ennek a három percnél a keretén belül gyermek-kórusok énekelték el a különböző nemzetek jellegzetes dalait. Előre kidolgozott, pontos műsor szerint történt a közvetítés, amelynek során egymásután hangzottak fel német, francia, lengyel, román, magyar ausztráliai, japán, dél-afrikai, argentinai, bolíviai, paraguay-i dalok. Tangók és idegen ütemű melódiák egy hatalmas, emberi közösségbe összeforrva.

Rövid-hullám közvetítette Berlinig a dalokat. A rövid-hullám, amelyről oly sokat irtak a lapok és, amelyről úgy tudják, hogy bizonyos körülmények között belőle lesz a halálsugár, amely rombol és pusztít, gépeket és életeket állít meg és kilométerekről robbant fel löporrártárákat.

De a rövid-hullám most szelíd volt. Halál helyett életet közvetített. Ifjú életek üzenetét közvetítette az egész világnak. Mert a rövid-hullám is olyan, mint a bronz. Ágyugolyót is lehet önteni belőle, meg harangot is. És olyan, mint a mérge. Ől is és gyógyít is.

Vasárnap este — talán jó kedvében volt — gyógyított. Egy nagy, egyetértő közösség érzetét szuggerálta az embertiségnek; egy-két órára, a gyermekek dalával és a rövid-hullám erejével összekovácsolt óriási népszövetséget, amelynek szónokai nem áltamférfiak, hanem a gyermek-kórusok voltak, harmincegy nemzet ifjusága, amely az ősi melódiák hangján egyetlen és örök programot hirdetett világra: a békét és az örökké újajáteremtő életet.

Olyan volt, mint egy modern legenda. Szinte el sem tudtuk hinni. Rádió-legenda volt. Két órán át tartott. A mi időszámításunk szerint este héttől kilencig.

Aztán véget ért. Már csak úgy él tovább — mint minden legenda — emlékekben és idézetekben és éppen, mert legenda, nehéz elhinni, hogy létezik és érzésekben valósággá válik és esztendőkre, évtizedekre állandósuljon a világ négyszáz rádiójának vasárnapesti műsora.

(m. t.)

— **SÜLLYEDŐ HÖMÉRSÉKLET.** Erős északnyugati szél, változó felhőzet, keleten zápor, a magas hegyeken hó is lehetséges. A hőmérséklet süllyed.

— **ZÜRICH ZARLAT:** Páris 20.28 és egy-negyed, London 15.12 és egy-negyed, Newyork 307 és hétnyolcad, Milánó 25.00, Amszterdam 208.90, Berlin 123.70, Prága 12.72, Varsó 57.92 és fél, Belgrád 700.

— **Mária özvegy anyakirályné születésnapja.** Kedden ünnepli az ország Mária özvegy anyakirályné születésnapját. Aradon hivatali munkaszünet lesz a közigazgatási szolgálatban, az iskolákban ugyancsak szünet, míg a templomokban háladó istentiszteleteket tartanak.

— **A Mihai Viteazul-rend lovagjainak találkozója.** Bucurestiből jelentik: A Mihai Viteazul-rend lovagjainak szokásos évi találkozója és közömbie a királyi palotában az idén november 8-án lesz.

— **A polgármester fogadó-órál.** Dr. Cotioiu Romulus városi interimár-bizottsági elnök — munkája zavartalanságának biztosítása érdekében — ezúton kéri fel látogatóit, hogy magánügyeikkel kizárólagosan csakis kedden és pénteken délelőtt 11—1 óra között keressék fel, mert egyébként egyedül a sajtó és a városi közigazgatási hivatalok képviselőinek állhat rendelkezésére.

— **Aradváros ármáximáló bizottsága szerdán délelőtt tartja legközelebbi ülését.** A bizottságtól hír szerint a tejárosok és a mészárosok kérnek újabb áremeléseket.

— **Főlényesen győzött a magyar asztali-tenniszesapat a világválogatott felett.** Vasárnap fejezték be Budapesten a magyar ping-pong válogatott és a világválogatott közötti asztali-tennisz-versenyt. A csapatverseny 6:3, a párosverseny 3:0 arányban végződött a magyarok javára.

— **Október 31. — Tisza István gróf halálának évfordulója.** Budapestről jelentik: Hegedüs Lóránt nyug. pénzügyminiszter, a gróf Tisza István-Emlékbizottság tagja, október 31-én, Tisza István gróf halálának évfordulója alkalmával Gesztre utazik és Berzeviczy Albertnek, a gróf Tisza István-Emlékbizottság elnökének felkérésére koszorút helyez el Tisza István gróf sírjára.

— **Minisztertanács elé kerül egy aradi ucca kövezésének ügye.** Ismeretes, hogy a város kiköveztetési és aszfaltoztatási soronkívül a Vichentie Babes-uccát, amelynek lakói példaadó módon részt vállaltak maguknak a költségekből. Mivel a városi költségvetésben ez a közmunka nem kapott fedezetet, viszont Cotioiu dr. elnök közbenjárására a belügyminisztérium hozzájárult a terv végrehajtásához, így azért, mert egy olyan kiadásról lesz szó, amely a jövő évi költségvetésben nem nyer fedezetet, a szabályok értelmében minisztertanács elé kerül az aradi ucca ügye, hogy a munkához hozzá is kezdhesse.

— **Knox — budapesti angol követ.** Budapestről jelentik: A magyar kormányzó ma délben ünnepléses kihallgatáson fogadta Nagybritannia új budapesti követét, Sir Geofrei George Knox rendkívüli követ, meghatalmazott minisztert, aki ebből az alkalomból átnyújtotta megbízólevelét. A fo-

gadtatáson megjelent az angol követség személyzete is, valamint a magyar kormány képviselőiben Kánya Kálmán külügyminiszter és Vértessy kabinetirodai főnök. Knox, mint ismeretes, 1932. áprilisától egészen a népszavazásig a Saar-vidéki kormányzótanács és népszavazás elnöke volt.

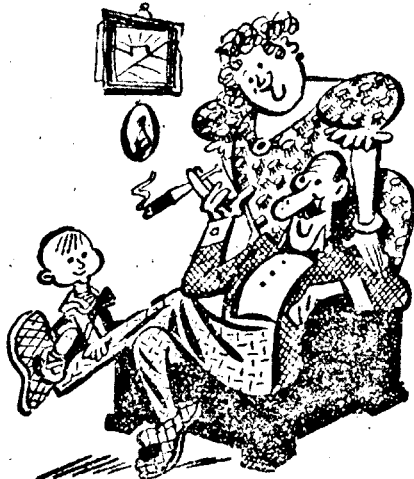
— **Az első külföldi repülőgép érkezését jelezték Aradra.** Az aradi repülőtér létjogosultságát az egyre fokozódó beltöldi és külföldi forgalom bizonyítja. Eddig még — mint ismeretes — külföldi polgári repülőgép nem szállott le Aradon. Ma a bucaresti-i légügyi minisztériumtól értesítés érkezett az aradi rendőrkapitánysághoz, hogy november 10. körül egy hárommotoros, modern Junkers-gép érkezik Aradra Németországból. A gép fogadásával Barbat Coriolan rendőrkapitányt, a repülőtéri kirendeltség parancsnokát bízták meg. A leirat nem említi, hogy a német géppel ki érkezik az országba.

— **Nagy erdőtüz Gorj-megyében.** Bucurestiből jelentik: Gorj-megyében három nap óta ég a snopotai erdő. Eddig 500 hektáron pusztult el a fállomány és a környék lakói a csendőrség segítségével nagy erőfeszítéseket tesznek a tűz eloltására.

— **Strasser harisnyát vezetnek.**

6074

Ambició

— **Na Jankó, mi akarsz lenni, ha nagy leszel...?**

— **Szakállas törpe egy cirkuszban...**

— **Esküvő.** Vasárnap délután 2 órakor az aradi zsidó templom udvarán tartotta esküvőjét Salamon Jolán, dr. Salamon Izsó közismert aradi orvos bájos fiatal huga Weisz Józseffel, a Lomási fatermelő vállalat cégjegyzőjével. A fiatal párt Schreiber Joachim főrabbi eskette össze. A fényes külsőségek között megtartott esküvőn a város egész társadalmá megjelent, a család nagyszámú rokonai, kóbarátai, ismerősei, valamint az aradi orvostestület összes tagjai. Autók hosszu sorra vitte a vendégeket az esküvői háztól a templomig, majd onnan az egyházi szertartás után százzemélyes lakodalmi ebéd várta a vendégeket. Az örömszülőket, valamint dr. Salamon Izsót az ismerősök és jóbarátok gratulációkkal halmozták el. Az ifjú pár az esti órákban utazott el nászútra.

A Szezei Rt. jövedelmei

Párisból jelentik: A Szezei csatorna részvénytársaság most tette közzé október hó első husz napjának bevételeiről és kiadásairól szóló mérlegét. A bevételek 50 millió 130 ezer frankra emelkedtek és 9 millió frankkal haladták meg az elmúlt esztendő hasonló időszakának bevételeit. Ez a többlet természetesen az olasz csapat- és druszallításoknak tudható be. Az év elejétől október 20-ig számítva a társaság bevételei 710 millió frankot tettek ki, míg az elmúlt esztendő hasonló időtartama alatt csak 687 millió frankot értek el. A New-York Herald párisi kiadásának jelentése szerint az olasz csapat- és druszallításokból a társaság összesen hozzávetőleg 75 millió frankot vett be.

— **Időszertűvé vált a Timisoara—Arad—Oradea gyors.** Timisoaráról jelentik: A vasutigazgatóság tudvalevően már régebben terveztette, hogy Oradea és Timisoara között gyorsvonalat létesít. Az új gyorsvonal, amelyre nagy szükség volna és amelyet már eleve „Acceleratul de Vest”-nek neveztek el, eddig még nem valósulhatott meg, mivel az Arad—Oradea vasutvonalnak gyorsvonalat forgalomra való átépítése, illetve megerősítése nem nyert befejezést. Az új hidak elkészültek ugyan, azonban Sarcana és Nadab között maradt egy nyolckilométeres vonalrész, melyet nem építettek át, mert a munkálatokra nem volt költségvetési fedezet. Ezen a híten végre elkészült ennek a vonalrésznek az átépítése is. Most mi sem akadályozza már az új gyorsvonalat forgalombahelyezését, csak a megfelelő intézkedéseket kell megtenni. A gyorsvonal menetideje három és félóra volna Timisoara és Oradea között. Ebben az arányban rövidülne a menetidő Arad és Oradea között is.

— **Ne hanyagolja el lábait,** használjon boka-süllyedés ellen gyógytalpbetétet, melyet gipszlenyomat után könnyű „duralum” anyagból készít: Salvator-cég, Piata Avram Iancu 21. 5923

— **Fej-, váll- és ágyékrheumánál,** ischiásnál, idegfájdalmaknál, szaggatásnál és zsábnál a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendkívül hasznos háziszser, mert korán reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József víz gyors, biztos és kellemes hatása huzsavfelhalmozódásnál és köszvényrohamoknál is kiválóan érvényesül.

— **Követte a halálba** Varjassy Árpádot budapesti diákpajtása. Budapestről jelentik: A rendőrt, valamint a tanügyi hatóságok vizsgálatot folytatnak Pallos Tamás második kereskedelmista öngyilkosságának ügyében. Pallos Tamás ugyanis felakasztotta magát, tettének tulajdonképpen okát azonban teljes bizonyossággal nem sikerült megállapítani. A nyomozás során kiderítették, hogy a diák öngyilkosságát megelőzőleg összeszokalkozott Edith hugával. Édesapja, mint férfi, természetesen a gyöngébbnek, a leánynak adott igazat. Ez keserítette el Pallos Tamást. De — osztályfőnökének megállapítása szerint — hozzájárult öngyilkosságához Pallos legjobb barátjának halála is. Két héttel ezelőtt történt, hogy az osztály egyik tanulója, Varjassy Árpád, néhai Varjassy Lajosnak, Arad egykori polgármesterének fia, meghalt. A második padsorban megürelt egy hely, pont Pallos helye előtt és ez is nagyon hatott a fiúra.

— **Az ideális női termet** elérése ma már nem probléma. Modern vonalak, kifogástalan testtartást kölcsönöz Önnek is egy méret után készült fűző, melyet legolcsóbban készít Salvator-cég: Piata Avram Iancu 21.

— **Ellopott kerékpár.** Singer István, Str. Eminescu 7. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki Wanderer márkájú, 40.717. rendszámu, 2000 leit érő kerékpárját ellopta.

Vásároljunk MUZSAY-nál, Arad, 6 havi részletfizetésre Mercur-könyvre készpénz árák. 5480

Kenyeres-Kaufmanntól megvonták a magyar állampolgárságot

Budapestről jelentik: A Reggel című lap azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy a belügyminiszter vasárnap már döntött Kenyeres-Kaufmann Miklós ismeretes ügyében és a részére kiállított állampolgársági bizonyítványt hatályon kívül helyezve, annak bevonását rendelte el. A lap szerint a belügyminiszteri határozat megállapítja, hogy Kenyeres-Kaufmann Miklós 1921. július 26-án, amely dátum az állampolgárság elnyerésére nézve fordulópontot jelent, nem bírt illetőséggel Magyarországon területén. A lap úgy tudja, hogy a belügyminiszter döntése következtében a közigazgatási bíróság kétségtelenül megsemmisítette Kaufmann mandátumát és valószínű, hogy nem is írják ki új választást, hanem helyébe Zsilinszky Endrét jelentik ki tiszpapi képviselőnek.

Szovjet-repülőgépek körrepülése Bucuresti felett. Bucurestiből jelentik: Davidescu alezredes és Penju főhadnagy neves repülők ma utra kelték a palesztinai Tel-Aviv felé. Első leszállásukat ma este Istambulban végzik. A „Pravda” nevű orosz óriásrepülőgép, amely a tegnapi repülő-meetingen vett részt, ma reggel körrepülést végzett Bucuresti felett. A repülésen résztvettek Ostrovski, szovjetkövét, Caranfil, légügyi államtitkár, Stoicescu tábornok és más személyiségek. Valamivel később körrepülést végzett a „Douglas” nevű óriásrepülőgép.

Turnu-Severinben temetik el a meggyilkolt Vorvoreanu képviselőt. Turnu-Severinből jelentik: A Vorvoreanu képviselő ellen elkövetett gyilkossági merénylet tetesét még mindig nem sikerült kézrekeríteni. A merényletet vakcsofényben játszódott le és a tettesek a főváros leadása után nyomtalanul eltűntek. Vorvoreanu képviselő holttestét külön vagonban szállították Turnu-Severinbe, ahol a temetést tartják.

Botrányos jelenetek egy budapesti tárgyaláson. Budapestről jelentik: A törvényszék büntető bírósága ma ítélkezett Takács István péksegéd gyilkossági bűntényében, aki az elmúlt nyáron egy fahusággal agyonverte mostohaapját, Gulay István pékmestert. A tárgyalás hővelkedett drámai fordulatokban. A törvényszék Takácsot szándékos emberölés bűntettében mondta ki bűnösnek és 8 évi fegyházbüntetésre ítélte. Amikor az ítélet elhangzott, Gulayné, akinek fia a vádlott, felsikoltott és elájult. A tárgyalás végén, az ítélet indoklásának elhangzása után, amikor a bűnlelekről volt szó, az elnök megkérdezte Gulayné, hogy nem akarja-e a férje fogorát? Az asszony a következő szavakkal válaszolt: — Nem kell, a föld is vesse ki ott, ahol van!

Reformáció emlékünnepe Chisineu-Crisen. Chisineu-Crisről jelentik: Chisineu-Cris református társadalmi az elmúlt vasárnapot a reformáció emlékének szentelte. Dél előtt urvacsora osztás volt, míg délután megkapó templomi ünnepség volt, ezenkívül Nagy Zoltán lelkes alkalmi költeményeit szavalták el. Este a Kulturházban műkedvelő előadás volt, amelynek keretében a Református Nőszövetség 25 tagja Nagy Zoltán három képből álló alkalmi darabját adta elő. A teljes estét betöltő érdekes és fordulatos darab szép sikert aratott.

Eltűzött egyéneknek a már régóta szívesen alkalmazott természetes „Ferenc József” keserűvizkura a bélműködést erőteljesen előmozdítja, az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően lecsökkenti és a testet könnyedé teszi. Az orvosok ajánlják.

Bundák—szőrmék

legolcsóbban 5480

Neuländer E. szücsné
Fischer Eliz-palota, az udvarban.

Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOJTEK: Bulevardul Regina Maria

DANCIU: Piata Mihai Viteazul.

BERNÁT: Lângă Gară (vasútállomásnál)

BERGER: Calea Saguna.

Florentia—Bocskai 2:1 (2:1). Firenzéből jelentik: A Bocskai hétfőn erős küzdelem után 2:1 (2:1) arányú vereséget szenvedett a Florentia csapatától. A debreceni csapat nem érdemelte meg a vereséget, mivel a szünet után állandóan nagy fölényben volt. Az egyetlen gólt Teleki lőtte.

2000 EMBER HALÁLA A FORGÓSZÉLBE. Port au Prince-ből jelentik: A Haiti délkeleti részén pusztító forgószél 2000 ember halálát okozta és 3000 ember hajléktalanná lett.

Marathoni futóbajnokság Csehszlovákiában. Kassáról jelentik: Hétfőn, a cseh állami ünnepeken bonyolították le Kassán a marthoni futóbajnokság versenyt, amelyben 34 versenyző indult, akik közül 11 magyar, 5 osztrák, 1 román, 3 lett 14 csehszlovák szerepelt. A felvidéki marthonbajnokság győztese, aki 42-2 kilométert futott: Mottmüller (lett) 2 óra 44 perc. 2. Maurori, magyar (UTE) 2 óra 47, 3. Gál (Románia) 2 óra 48 perc. 4. Galambos, magyar (Beszék), 2 óra 49 p.

Lelhamisított tartóztattak le Párisban. Bucurestiből jelentik: A sziguranca vezérigazgatóságot értesítette a párisi rendőrség, hogy az utóbbi időben hamis lelekkel árasztják el a francia piacot. A francia rendőrség megállapította, hogy a pénzhamisítók műhelye Lengyelországban van és a hamis bankjegyeket becsempészték Franciaországba. A rendőrség a banda vezéréit: a Platt-testvérek személyében letartóztatta és lakásukon nagymennyiségű hamis bankjegyeket találtak. További letartóztatások várhatók.

Gázból — gummi

Moszkvából jelentik: A szovjetkormány Bakuban kísérleti telepet állított fel, ahol ki akarja próbálni, lehet-e gázból gummit csinálni. A kísérlet céljaira petroleumgázt használnak. A kísérlet első fejezete már sikerült: gázból spirituszt állítottak elő és ebből készült majd a gummit, ha a kísérletek továbbra is sikerülnek. Eddig 100 kiló spirituszt sikerült petroleumgázból előállítani. Azt remélik, hogy sikerül évente 45.000 tonna spirituszt, illetve 15.000 tonna mesterséges gummit termelni Bakuban.

Ujabb fordulat a lakbérleti különbözetre vonatkozólag. Tájékoztattuk olvasóinkat, hogy az aradi Háztulajdonosok Szindikátusa a Camera Sindicala-val karöltve sorozatos emlékiratok és deputációk által állandóan közbenjár a pénzügyminisztériumnál, hogy az 1934—35-ös bérleti évre járó lakbérleti különbözeteiket az arra jogosult háztulajdonosok mielőbb megkaphassák. A legutóbbi deputációnak már megvan az eredménye, amennyiben a pénzügyminisztérium olyan utasításokat küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, mely szerint ezen lakbérkülönbözeteik összegeit kompenzálják az 1934-es és a f. évi adókkal. A háztulajdonosok szövetsége felhívja tehát az érdekelt háztulajdonosokat, hogy a kompenzálásra vonatkozó felvilágosításokért a szindikátus titkárságánál: Str. Eminescu 28, jelentkezzenek.

Teodor Selagian tanár

értesíti az érdeklődőket, hogy a román és német nyelv- és kereskedelmi levelezési kurzusaira új hallgatók csak korlátozott számban vehetők még fel. Bővebbet a Kereskedelmi Iskolában (a Kulturpalota mellett) fűdeszt balra, első ajtó d. e. 10—1 és d. u. 4—8 óra között. 6066

Jelentkezzék a szerencsés örökös! Egy prágai ügyvéd írt levelet Arad város közigazgatási ügyosztályához, amely hétfőn érkezett az aradi városházára. A levél tudatja, hogy Prágában elhunyt Schödl Terézia, akinek rokonai közül egy Johann Deyl nevű oldalági rokonnak Aradon kell lennie. Egy Deyl nevű korcsmáros iránt érdeklődik tehát a prágai hagyatéki gondnok, mert részére mintegy 20.000 csehkoronát hagyott az elhunyt. A városi közigazgatási osztály ezután is felkéri az érdekelteket, hogy igazoló okirataikkal egyetemben mielőbb jelentkezzenek az aradi közigazgatási ügyosztályon: Popa Gligore hivatalnoknál.

November közepére

várja királya érkezését
Görögország

ATHÉN BŐL jelentik: Görögországban ma délelben megszüntették a hadiállapotot. Csúpan az az egyetlen kikötés, hogy tilos a monarchikus államformának bármilyen megsértése. A kommunisták letartóztatása és száműzése tovább folyik. Valószínű, hogy a király november közepén tér vissza Görögországba.

Gyomor-, epe-, vese- és májbajosok!

Ne kísérletezzenek különféle tüneti kezelésekkel! A betegségek alapokát kell gyógyítani. Az amerikai gyógynövényből előállított „Gastro D” nemcsak a tüneteket kezeli, nemcsak enyhíti, hanem tökéletesen meggyógyítja a gyomor, epe, vese és májbajokat, mert olyan hatóanyagokat tartalmaz, amelyek a vegetatív idegrendszerre rendkívüli hatással vannak és az egész emberi szervezetet szabályozzák.

A „Gastro D” Lei 130.— utánvét mellett kapható: Császár E. gyógyszertárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Az aradi szakszervezetek vezetősége vasárnap délelőtt értekezletet tartott, amelyen többek között elhatározta, hogy mozgalmat indít szaktanácstól visszakérít az azt a pénzt, amely az egykori aradi Munkásotthon épületének eladásából származott és addig is, amíg a szaktanács a teljes összeget visszaadhatja, azt kéri, hogy az után kamatot fizessen az aradi szakszervezeteknek, amelyek ilymódon meg tudnák oldani helyiségük kérdését.

A Wizo „Eleven Ujság”-a ma délután hatkor jelenik meg (Str. Gen. Berthelot 8.). Sok aktualitást hoz. Előadók: dr. Dohányiné, dr. Fuchsné, dr. Goldschmidtné, Kardosné, dr. Kövesné, Moskovitsné, Weiszbergerné. Vendégeket szívesen látnak!

Megfellebbezte az ügyészség a selyemcsempészési ügyben hozott váditanács döntést. Részletesen beszámoltunk arról az érdekes jogi vitáról, amely pénteken este az aradi törvényszék váditanácsa előtt folyt le a selyemcsempészéssel vádolt bucuresti-i kereskedők ellen kiadott második letartóztatási végzés ügyében. Mint ismeretes, a váditanács megsemmisítette a második vizsgálóbírói végzést, azzal az indoklással, hogy nem hatálytalanították az első letartóztatási parancsot. Az ügyészség a mai napon megfellebbezte a váditanács döntést és az elvi jelentőségű ügy a tímszoarai Tábla váditanácsa elé kerül, amelynek döntése iránt jogász körökben nagy érdeklődés nyilvánul meg.

„Sors és szabadság”. Ezen a címen tartotta meg az aradi Teozofiai Társaság előadássorozatának keretében Ruzs Silviu, az ismert gondolkodó és teozofus értekezését. A Kereskedelmi Testület nagyterme ez alkalommal zsúfolásig megtelt érdeklődő közönséggel. Ruzs Silviu nem volt ismeretlen az aradi közönség előtt, egyike azoknak a keveseknek, akik az élet szenvedéséről szórán eljuttattak a nagy problémák meglátásához. Az aradi Teozofiai Társaság meghívására jött le Bucurestiből a neves előadó, hogy a sors és szabadság törvényét ismertesse az aradi közönség előtt. A teozofia különös vegyülete az ind tanoknak a modern lélek gondolataival és Ruzs Silviu a sors és szabadság problémáját is ezzel a különös szellemi lámpással világította meg. Az előadó a Karmáról beszélt, ami szanszkrit nyelven annyit tesz, hogy az ember az, aki tervez és okokat teremt. Ruzs Silviu, aki román és magyar nyelven tartotta meg előadását, arra a következtetésre jutott, hogy az ember sorsa saját akaratától függ. Ennek példájul Masaryk csehszlovák köztársasági elnök karrierjét említette, aki egy kocsis fiából küzdött fel magát. A neves előadót a közönség meleg ünnepélyesen részesítette.

Sikeres műkedvelő-előadás Rovinen. A román és pecicai iparosifuság vasárnap este jóslíkerült műkedvelő-előadást rendezett. Színrekerült Andai Ernő—Eisemann Mihály „Vadvirág” című 3 felvonásos zenés vígjátéka. Az előadás szereplői: Sziraky — Kovács Imre, Klementina — Donáth Manó, Éva — Hajas Bözsi, dr. Ámon — Suhajda Gábor, Mária — Tóth Annus, Ábris — Csordás István, Pertay gróf — Márton Magdus, Szabó Feri — Csordás Mihály, dr. Farkas — Módi Károly, Mihály — Nagy Márton, Rozi — Halasi Manó, Kati — Molnár Bözsi, Pali — Donáth Gyula. Rendező: Suhajda Gábor, Szó: Gáspár Pál. A szépszámu közönség a szereplők jó játékát sok tapsal jutalmazta. Az előadás után reggelig tartó tánc következett.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

November 15.

Az ország politikai életének november 14-ike jelentős dátuma, míg az ország gazdasági életének — november 15. Ekkor esedékes ugyanis a harmadik konverziós részlet. Az 1934. április 7-ikén megszavazott törvény értelmében az ötven százalékkal csökkentett adósságokat harmincnégy félszázletben kell kiegyenlíteni. Ezeket a részleteket minden év május 15-ikén és november 15-ikén fizetik. Az első részlet 1934. november 15-ikén volt esedékes és ennek összege 419,044.530 leit tett ki. Ezt a számot a következő számadások alapján kapták: alapul az 1932-es konverziós törvény életbeléptetésekor készített számadást vették, amely a tiz hektáron aluli birtokkal rendelkező adóssokat vette tekintetbe. A fenti számítás szerint a tartozások összege 32 milliárd 656 millió 201 ezer 791 lei, amelyet az 1934-es konverziós törvény 4-ik szakasza értelmében 50 százalékkal leszállítottak. Így tehát megmaradt összesen 16 milliárd 328 millió 100 ezer 897 lei, amelyet 34 részletben kell kiegyenlíteni. Az első konverziós részletből összesen 118 millió 580 ezer 198 leit fizettek ki, vagyis a részlet 28.30 százalékát.

Megállapítható egyébként, hogy a falvakban nagyobb volt a fizetési készség, mint a városokban. A főváros hat legnagyobb bankjának mérlegében 1934. december 31-ikén az adóssok 455 millió 900 ezer leiel szerepeltek, míg 1935. június 30-ikán már csak 396 millió 400 ezer leiel. A csökkenés tehát 59 millió 500 ezer lei.

A november 15-iki határidő azért is különös jelentőséggel bír, mert a konverziós törvény 14-ik paragrafusa értelmében azon adóssok, akik az előző részleteket nem fizették ki, most már elvesztik a kedvezményhez való jogukat és a hitelezők végrehajthatják őket. Ezért valószínű, hogy még november 15-ike előtt számosan kifizetik a második konverziós részletet, nehogy a kedvezményt elveszítsék. Ugyanakkor pedig természetesen a harmadikat is ki kell fizetniük, ha a konverziós törvény által biztosított előnyöket élvezni akarják.

Az életerős mezőgazdasági bankok már sürgetik a Jegybanknál a hitel-feltámasztó többmillió támogatást

A bucaresti napilapok ismét hosszabb cikkekben foglalkoznak a konverziós törvény 62. szakaszában foglalt azzal a törvényes ígérettel, amelynek alapján a Banca Nationala 17 éven át évenként 450 millió leit kap az államtól, olyan kötelezettséggel, hogy ebből a hatalmas összegből megfelelő összegekkel támogassa azokat a mezőgazdasági pénzügyi intézeteket, amelyek a válság leg-sötétebb éveiben is bebizonyították életképességüket és óriási károkat szenvedtek. Ezek a mezőgazdasági bankok különleges elbánást érdemelnek a Jegybank részéről, hogy ismét erőteljesebben folytathassák működésüket és ebből hitelezhessenek. E pénzügyi intézetek ugyancsak napról-napra a Banca Nationala igazgatóságához és fiókjaité-zeihez fordulnak, amelyekből a 450 millió leinek részük eső részét visszafizetésül kérik, mert csak így bírnak eleget tenni a hitelkereső közön-ség kívánságainak. Mint Bucarestből jelentik, Mitita Constantinescu, a Jegybank új kormányzó-ja néhány nap múlva megkezdte tárgyalásait a kon-verziós törvény 62. szakaszának végrehajtására s ezután az életerős agrárbankok új hitelösszegek-hez jutnak.

Az Ardeali Fakereskedők Egyesülete Aradon tartott választmányi ülésén elhatározták, hogy kiszélesítik azt a már régebben megkezdett moz-galmat, amely szerint bojkottot indítanak mind-azon nagyvállalatok, nagykereskedők és ügynö-ök ellen, akik a kereskedő megkerülésével köz-vetlenül a fogyasztóknak adnak el árut. Ezáltal ugyanis a nagyvállalatok, nagykereskedők s üg-nyökök súlyos károkat okoznak a különböző köz-terheket viselő fakereskedőknek. Az egyesület a bojkott ügyében körlevelet intéz tagjaihoz, akik írásbeli kötelezettséget vállalnak arra, hogy nem vásárolnak át azon vállalatoktól, amelyek az árut közvetlenül a fogyasztóhoz juttatják. Elhatározták a választmányi ülés azt is, hogy segélyalapot létesí-tenek az önhibájukon kívül hajhagyott fakereske-dők felszámolásának céljaira. Ugyancsak ebből az alapról kamatmentes kölcsönöket adnak az arra rászorult kereskedőknek.

Uj rendelettel nehezítették meg az áruk kivitelét és behozatalát

Szigoru ulasítás az export- és import-szerződések láttamozására — Külföldön és belföldön kamarai vagy tőzsdei és diplomáciai láttamozást ir elő az új rendelet

A közgazdasági körökben igen élénken foglalkoztatja a külkereskedelmi rendszer megváltoztatására vonatkozó új terv, amelytől az export-im-port leegyszerűsítését és gyorsítását várják. Az export szindikátusok ugyanis sajnálattal állapítják meg, hogy a mai külkereskedelmi rezsim nem felel meg a hozzáfűzött várakozásoknak és ezért elengedhetetlen annak gyökeres módosítása.

— Aránylag elég sokat exportálunk — mondják a különböző kiviteli cégek — de a Banca Nationala mégsem jut elég devizához. Most ugyanis az a helyzet, hogy leginkább olyan államoknak szállítunk, amelyeknek gyenge valutájuk van és azok nem fizetnek elsődendü devizákkal. Ezek az országok ugyanis a tőlünk vett különböző mező-gazdasági cikkekért: kukoricáért, olajmagvakért, fáért, petroleumért, sokkal többet fizetnek ugyan, mint a jó valutájú államok és pedig azért, hogy ők is tovább adhassák áruikat, de erős valutáért. A fenti országok a tőlünk vett árukért kapott erős devizákat részben tartalékolják, részben pedig külföldi államadósságaik fizetésére fordítják, mert ha értékálló devizákban nem törlesztik adósságaikat, ugy súlyos következményeket kell elszenvedniök.

— Ennek reánk nézve az a kellemetlen következménye van — folytatta informátorunk — hogy az erős valutájú országokba kevesebbet bírnak szállítani. De különben is azokban az államokban nem készpénzzel, hanem csere alapon, árukkal fizetnek, tehát a Banca Nationala nem juthat igen jó devizákhoz. Ezekből mindenki meggyőződhetik arról, hogy az utóbbi időben fellendült exportnak deviza szempontjából nincs olyan jó eredménye, amint kellene lenni, amellett pedig károsan be-folyásolja a belföldi élelmiszerek árát. A piac drá-gulása az export növekedésével függ össze; meg-drágult az élet, de a Banca Nationala mégsem jutott annyi devizához, hogy megengedhetné sok külföldi árucikk behozatalát, amelyek mérsékelnék az árakat vagy pedig fennakadás nélkül bírná fi-zetni külföldi adósságaikat.

A napról-napra növekedő új adminisztrációs akadályok is hátráltatják az exportot s elked-veltenítik a szállítókat. Ma például a külke-reskedelmet irányító bizottság ismét súlyos-bította a helyzetet a 11.209. számú új körren-deletével, amelyet az összes kereskedelmi és iparkamarákhoz, valamint a Banca Nationala fiókjaihoz intézett. Ez az új tilalmakat tartal-mazó rendelet az alábbi négy pontból áll:

1. Az exportálandó áruk számláját ezután nemcsak az export-import ellenőrző bizottsághoz, hanem a Banca Nationalához is be kell mutatni és pedig számlakönyvben, amelyből egyeilen lapot sem szabad kitépni, mert a külön álló számlákat

az illetékes hivatalok nem fogadják el.

2. A Banca Nationala fiókjainál működő el-lenőrző bizottsághoz benyújtott beadványokat és egyéb okiratokat ezután bélyegekkell kell ellátni, mert ezt az ellenőrző bizottságot állami hivatalnak tekintik.

3. A külföldön kötött export-import szerző-dések csak úgy vehetők figyelembe, ha az illetékes külföldi kereskedelmi és iparkamara, vagy a tőzsde láttamozza és ha az illetékes román követség, ü-letve konzulátus igazolja a szerződés eredeti láttamozását.

4. A belföldön kötött kiviteli vagy behoza-tali szerződéseket az illetékes Kereskedelmi és Iparkamarák vagy azok hiányában a leg-közelebbi tőzsdek láttamozzák.

Ez az export-szerződés láttamozásának új rendszere és majdnem ugyanilyen nehézségek gördülnek az árubehozatal útjába is. Az importot a Banca Nationala által engedélyezett deviza átuta-lási vizum hihetetlenül megnehezíti. Az export és import vállalatok megdöbbentően találják az át-utalási devizavizumhoz való ragaszkodást, mert hiszen annakidején a legfőbb kontingens bizott-ság a Banca Nationalával együttesen a deviza készlet arányában állapította meg mindenkinek az import kvótát, ha tehát most a kvótának meg-felelő deviza átutalását jogosan kérik szállítóink, miért kell a Banca Nationalának még újabb láttamozással megnehezíteni a tranzsziert, amikor ez a vizum állítólag csak statisztikai célokat szolgál.

Végül a szakemberek rámutatnak arra is, hogy az árucserét már annyira leegyszerűsítették, hogy a kompenzáció ugyszólván megszűntnek te-kinthető. A kompenzációs kiviteli cikkek ugyanis már olyan kis mennyiségűek, hogy az azok elle-nében bejövő importáruk nem bírják elviselni a magas felárakat — fejezte be informátorunk ér-dekes tájékoztatóját.

A Gáiban, Domnița Ancuta 1. és Măgu-rele 14. sz. alatt fekvő 442 négyszögöles saroktelek

november 2-án délután 3 órakor bírói árverésre kerül.

Az árverést a törvényszék épületében, a telek-könyvi hivatal 41 sz. helyiségében fogják meg-tartani. A kikiáltási ár 6000 Lei. 6083

A bucaresti-i törvényszék ítéletben állapította meg, hogy a 44 százalékos behozatali felár miatt sem változott a lei hivatalos árfolyama

Nagy feltűnést keltő ítélet az Ipari Hitelintézet és egy gyár perében — A felár csak a Jegybankot illeti, hogy az exportjuttalmakat kifizethesse

Nagyjelentőségű ítéletet hozott ma az ilfovi (bucaresti-i) törvényszék második szekciója Sal-ceanu Virgil törvényszéki tanácselnök elnöklete alatt tartott tárgyaláson. A fővárosi törvényszék ítélete irányadóul szolgál hasonló valuta diferen-cialis perekben.

A bíróság nagy érdeklődéssel várt ítéletében ugyanis kimondta, hogy az ez év június 11-én minisztertanácsi határozattal rendszeresített 44 százalékos behozatali jutalom (amit köz-nyelven valutafelárnak neveznek) — nem vál-toztatta meg a lei hivatalos árfolyamát, ame-lyet az 1929. évi stabilizációs törvény állapí-tott meg.

Az ilfovi törvényszék az alábbi ügyben hozta meg szenzációs ítéletét: A Tesetorile Reunite („Egyesült Gyapjuszövőüzemek”) gyárépületet bé-rel a Creditul Industrial (Ipari Hitelintézet) című iparpártolási banktól. A bérleti szerződés alapján a bért svájci frank alapon kell fizetni. A legutóbbi bérfizetési napon a bank a svájci frankot nem a

hivatalos árfolyamon, hanem a 44 százalékos fel-árral megnagyobbítva számította és így követelte a bérletlőt a bért, de az a kérs teljesítését megta-gadta, egyben pedig megállapítási keresetet nyuj-tott be a bank ellen az ilfovi törvényszéken. A bérfizetési időpontban letétbe helyezte ugy a bérleti összeget, mint a svájci frank 44 százalékos felárának megfelelő leit, nehogy a gyárépület tu-lajdonosa esetleg kilakoltassa az esetben, ha a törvényszék a bérbeadó álláspontjára helyezkedne.

Az első tárgyaláson a gyárépület bérlője azt állította, hogy a 44 százalékos behozatali jutalom csak speciálisan a külkereskedelemben érvényesít-hező, de belföldi ingatlan bérletére román állam-polgárok között kötött szerződésből kifolyólag felár fizetése nem követelhető. A felarat kizárólag a Banca Nationala javára vezették be, hogy a Jegybank az így befolyt felárakból az export ju-talmakat fizesse. Ha a törvényszék megítélné a bérbeadó bank által követelt 44 százalékos felarat, ugy ellentétbe jutna a Banca Nationalának, vala-mint a Tatarescu-kormányának azzal az álláspont-

jával, hogy a lei stabilitását nem szabad megbolygatni. Az esetben, ha a törvényszék mégis a Credit Industrial javára döntene, úgy elismerné, hogy a lei hivatalos árfolyama 44 százalékkal gyöngült, már pedig ennek a bírói ítéletnek óriási következményei volnának.

Ezzel szemben a Creditul Industrial jogi képviselője azt fejtegette, hogy a bíróságnak el kell ismerni a 44 százalékos felár jogosságát, mert a valóságban a lei árfolyama 44 százalékkal csökkent a minisztertanácsi határozat következtében. Így tehát a minisztertanács a leinek új hivatalos árfolyamot állapított meg.

A törvényszék több napig tanácskozott és ma hozta meg ítéletét, amelyben megállapította, hogy a lei hivatalos árfolyama változatlan,

mert a 44 százalékos import-jutalom bevezetése a lei stabilitását nem ingatta meg és valutánknak most is az 1929. évi stabilizációs törvényben meghatározott árfolyama van. A Creditul Industrial nem jelentett be fellebbezést az ítélet ellen.

= MAGYARORSZÁG PAMUTOT KINAL KUKORICÁÉRT. Amint már jelentettük, a magyar kormány több ezer vagon kukorica vételére kötött megállapodást a Tatarescu-kormányral és a szállítási folyamatban van. A magyarországi gyenge kukorica termésre való tekintettel azonban újabb mennyiségeket akarnak a magyar importőrök nélkül beszerezni. Most jelmerték az a terv, hogy Magyarország az Itáliától vásárolt pamut ellenében kukoricát kapjon tőlünk és a magyar exportőrök Bucurestiben már így irányban érdeklődtek is. Tehát, hogy a román-magyar kompenzációs exportra engedélyezett áruk között a kukorica nem szerepel, csak a minisztertanács külön engedélyével bonyolítható le ilyen árucsera üzlet.

= A falpari vállalatok nagymennyiségű deszkát ajánlottak a CFR-nek. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága október 23-án tartott árlejtést 27.000 köbméter deszkaanyag vásárlására. Az árlejtésen három legnagyobb és több kisebb cég vett részt és most megtörtént az, amire már nagyon régen nem volt példa, hogy a vállalatok a teljes mennyiséget ajánlották fel az államvasutnak, amely pedig tudvalevőleg nagyon nehezen tesz eleget fizetési kötelezettségének. Ennek dacára az árlejtésen résztvevő cégek mégis elég mérsékelt áron: köbméterenként 1000-1700 leierért ajánlották fel az árlejtési mennyiséget.

= Az új román-német fizetési egyezmény alapján a Jegybank 51 leiben állapította meg a márka hivatalos árát. Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala igazgatósága tegnap a márka eladási árát 51 leiben állapította meg, tehát a márka új prémiuma 25 százalék. Beavatottak szerint ez az új román-német fizetési egyezményen alapul. A németországi áruk után az importőrök szintén prémiumot fizetnek és viszont a Jegybank a romániai áruk után szintén export-prémiumot ad, ez azonban nem minden ártura vonatkozik. Amikor az egyezményt aláírták, a márka olyan gyengén állt, hogy a fekete-tőzsdén olcsóbban lehetett kapni, mint a Jegybanknál és a Banca Nationala ezért 48 leire szállította le az árát. Most azonban 51 leire emelte fel, úgy, ahogy azt az egyezmény előírja. Így a márkának 25 százalékos a felára és a Banca Nationala kijelenti, hogy valóban azok a hírek, mintha a márkára is 44 százalékos import felárat vezetne be. Végül megállapítja, hogy ez időszakra 15 millió márkával rendelkezik Berlinben, tehát az importőrök megkapják összes márkaszükségletüket.

= Palesztina fizet. Bucurestiből jelentik: Tudvalevőleg Palesztina már egy év óta Románia igen jó vevői közé tartozik, de az utóbbi hónapokban nehezen tett eleget fizetési kötelezettségeinek, illetve árukkal szerezné tartozásait kiegyenliteni. A Banca Nationala kormányzója ez ügyben tegnap fogadta Palesztina kereskedelmi képviselőjét, aki rövid tárgyalás után kijelentette, hogy Palesztina, amelynek most is elég sok erős devizája van, már legközelebb devizával egyenlíti ki velünk szemben fennálló adósságát.

Fizessen elő

az „Aradi Közlöny”-re!

Egy óra = 70.-
Negyedévre = 210.-
Félévre = 420.-
Egy évre = Lei 840.-

Külföldre havonta 50.- Lei-jel több.

Készítőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regina Ferdinand 4. Telefon: 151.

Előkiadóhivatal Bul. Regina Maria 19.

4494

Központi szövetkezet alakul Aradon

Az aradmegyei falvak termékeinek értékesítése érdekében fontos értekezlet az aradi Iparos Otthonban

Nagyfontosságú körzeti értekezletet tartottak vasárnap az aradi Iparos Otthonban a gazdasági és hitelszövetkezetek kötelekébe tartozó aradmegyei szövetkezetek. A huszonhárom szövetkezet közül az értekezleten tizennégy képviseltette magát 2-2 taggal. Az értekezlet célja a konverziós törvény életbelépése után előállott helyzettel kapcsolatos adminisztratív kérdések megbeszélése volt, melyre részét pedig megvitatták az aradmegyei szövetkezetek újjáélesztésének módjait. Örömmel állapították meg, hogy az aradmegyei magyar szövetkezetek közül a konverziós törvény következtében csak egy kényszerül felszámolásra, míg egynek fuzionálnia kell egy másik szövetkezettel. Az ülést Dávid Sándor központi igazgatósági tag elnöklete alatt nyitották meg, majd pedig a központ képviselőjében dr. Oberding József György titkár üdvözölte az értekezlet résztvevőit.

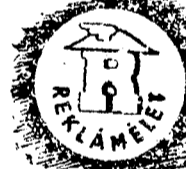
Az első előadó Pálffy György padureni-i szövetkezeti igazgató volt, aki „A szövetkezetek újjáépítése” címmel beszélt és a szövetkezeti nevelés kérdésével, valamint a hitelszövetkezetek gazdasági irányu feladataival foglalkozott. Horváth József hitelszövetkezeti ellenőr, a Hitelszövetkezetek Központja aradi kirendeltségének vezetője a szövetkezeti ügyvezetésről és könyvvezetésről tartott előadást. Déli egy órakor a megjelentek közeledén vettek részt, majd pedig meglátogatták az aradi „Ajutorul” szövetkezetet, ahol Gadó Jenő ügyvezető igazgató ismertette a szövetkezet által bevezetett napi betéti rendszert.

Az értekezletet délután négy órakor folytatták. Dr. Oberding József György a heti betétek rendszeréről és a temetkezési segély egyletekről tartott előadást. Hangsúlyozta, hogy különösen Clujon és Oradean érték el szép eredményeket a heti betétekkel. Horváth József olvasta fel a távollévő Olosz Lajos dr. előadását a szövetkezeti jog ügyköréből, majd pedig Gadó Jenő rendkívül fontos javaslatot terjesztett elő. A javaslat szerint

egész Aradmegyére kiterjedő központi szövetkezeti értékesítő szervezetet alapítanának. A tervezett szövetkezet az aradmegyei falvakban termelt zöldségtermékeket, valamint a baromfiakat helyezné el az ardeall piacokon. A javaslattal kapcsolatban Horváth József utalt arra, hogy például a zerindli gazdák, akiknek egyik legfontosabb jövedelmi forrásuk a libatömés és eladás, milyen sokat szenvednek az export megakadása miatt. Zerinden ma a liba kilogrammjára 11 lei, ugyanakkor pedig Clujon 35 és 40 lei. Ha megfelelő értékesítő szövetkezet létezne, akkor ezeket a libákat a falusiak már régen Clujra szállíthatták volna.

A százezer lei tőkével alapítandó szövetkezet tervét elvben elfogadták és úgy döntöttek, hogy részletesen minden falusi szövetkezet igazgatósága megvitassa. Az aradi értekezlet tanúbizonysága annak, hogy az aradmegyei szövetkezetek életereje még a konverzió által okozott veszteségek következtében sem csökkent és, hogy ezek a szövetkezetek, amelyek a magyarlakta falvak gazdasági pillérei, új lendülettel kívánják folytatni munkájukat.

*Rossz az üzlet?
Ujjéled!
Hogyan jár a:*

REKLAMÉLET

A REKLAMÉLET az egyetlen magyar reklámszaklap. Előfizetési ára: egy évre 400 lei, félévre 220 lei. Kiadóhivatal: Budapest, V., Lipót-körút 9.

Japán keze huzódik meg

az északkinai parasztlázadás mögött

Oroszországot nem hagyja közömbösen az újabb japán terjeszkedési akció

Tokióból jelentik: Ismeretes, hogy az északkinai japán hadsereg vezetői együttműködésre tettek ajánlatot az ottani kínai hatóságoknak a mongóliai és északkinai kommunista veszedelem leküzdésére. Hopei tartomány kormányzója a javaslatot elfogadta. Hír szerint a japán vezetők hasonló ajánlatot tesznek Csang-Kai-Sek marsallnak is. Beavatott körök véleménye szerint ez a lépés a japán érdekszféra további kiterjesztésének nyílt bevallását jelenti.

Az északkinai parasztlázadásról egyre nyugtalanítóbb hírek érkeznek. Sianho-tartományból érkező hírek szerint a parasztok magukhoz ragadták a hatalmat. A pekingi hivatalos körökben igen nagy nyugtalanság uralkodik. Azt hiszik, hogy

a parasztlázadás mögött Japán keze húzódik meg, amely ezt a Mandzsuriával szomszédos területet is meg akarja szerezni a maga számára.

A japán-kínai viszonyban új korszak várható, azt hiszik, hogy Kína a legelősebben Japán ellen fordul és az újabb japán terjeszkedési kísérlet leverésére Moszkva segítségét foglalkérni. Moszkvával körök véleménye szerint Oroszországot nem hagyja közömbösen az újabb japán terjeszkedési akció, amely egyre közelebb akar férközni a szovjethez. Oroszország egelőre a várakozás álláspontjára helyezkedik.

Diszkötések

Üzleti könyvek

Raszterek

Dobozok

olcsón, gyorsan és pontosan készülnek

DAVIDOVITS könyvkötészet és vonalozó intézetében Arad, Bulv. Reg. Maria 24. (Herman-udvar)

Színház - Művészet

Vágyaim kikötője a film...

— Mondja Hienz Helly, az aradi színház új primadonnája

Fiatál, ragyogó szép, platinaszőke nő ül a színház művészsobájában, az új primadonna: Hienz Helly. Beléptemkor éppen Sam nevű drótszőrű foxiját oktatja a legelemibb egészségügyi szabályokra s így Sam, aki a dorgálástól megszabadul, jövedelemet hangos örömmujonással fogadja. Alig bírjuk lecsillapítani.

— Meg kell bocsájtani Samnak — mondja a szőke primadonna és nevetve kivillantja hóhéhr fogsorát. — Kicsit még szokatlanul érzi magát ebben az új környezetben.

— Fontos, hogy urnője érezze jól magát — mondom Hienz Hellynek.

— Óh én nem először vagyok Aradon — válaszolja. Két év előtt a Deutsches Landestheaterrel vendégszerepeitem itt, s azóta is kedves emlékem maradt ez a város, melynek közönsége igazi megértéssel viseltetik a művészi teljesítményekkel szemben. Nem is képzeli, milyen fontos a kultúrta és megértő közönség. Az ember tudja, hogy értelme, célja van a munkájának és nem hiába dolgozott hosszú éveken keresztül. Én például a berlini Zeneakadémián tanultam három éven keresztül, operaénekesnőnek készültem s csak a németországi új rezsim zárta el utamat az érvényesüléstől... Nem azért, mintha baj lenne az őseim körül... soha sem vettem igénybe az ősök protekcióját, és soha sem akartam más eszközökkel érvényesülni, mint a tehetséggel és szorgalmammal. Egy évig dolgoztam Reinhardt nál is. — Istenem micsoda idők voltak azok — sóhajt a primadonna. Minden próba egy élmény volt. Nincsen több olyan rendező a földön, mint Reinhardt. Csendes és szerény modoru ember, az nem üvölt a próbák alatt, nem tépi a haját, hanem leül a színpad mellé és az ő szívélyes modorában, mint egy jószágos tanár elmagyarázza a szerepet. Sokat tanul az ember Reinhardt keze alatt. Minden egyes magyarázata egy olyan lecke, amit egy életen keresztül sem lehet elfelejteni. Aztán, hogy ő is eljött Berlinből, már nem volt értelme a kint maradásnak. Mindenütt csak német állampolgárokat szerepeltettek. Akkor a sibiui Deutsches Landestheater szerződött, mellyel végigtornéztuk az egész országot. Bucurestiben a rádió stúdióban játszottuk a „Három a kislány”-t. És felemelő érzés volt énekelni a mikrofon előtt, tudva azt, hogy a sok hallgató között a cluji házunk nappali szobájában ül két drága ember: az apám, meg az anyám és könnyes szemekkel hallgatják, hogy több száz kilométer távolságban, hogy énekel kislányuk, — mert nekik én mindig kis lány maradtam. Ennyi az egész, nem számolhatok be óriási eredményekről, hiszen karriéremnek még csak kezdetén állok, de tudom, érzem, hogy még ki fogom vívni helyemet az életben.

Ahogy ezeket mondja, a fiatal, üde arc kipirul és el lehet hinni Hienz Hellynek, hogy úgy lesz minden, ahogy ő érzi és tudja.

— Mi a vágya a jövőre nézve? — kérdezem.
— A film — mondja Hienz Helly, — az a vágyaim kikötője, ahol szeretnék majd egyszer révbe érni — de addig is sokat akarok dolgozni és tanulni, és sok szép szerepet akarok játszani az aradi közönség előtt...

Bucsuzáskor a primadonna nyugodt és öntudatos báját sugárzó arca aggodalmas kifejezéssel fordul hozzám.

— Mondja, kedvesek?
— Kik? — kérdezem meglepetve.
— Hát a közönség. Gondolja, hogy sikerem lesz?

Két, ijedt barna szem néz rám könyörgően... Mondhatok mást mint, hogy: igen?! Aki a természettől ilyen platinaszőke haját, ének hangot s ezenfelül tehetséget kapott, az okvetlenül megkapja a közönségsikert is.

— Óh, Istenem — mondja már vidáman és örömeiben magához szorítja a vinnyogó drótszőrű foxit.

W. R. A.

Szabadlábra helyezték a csempészés gyanújával letartóztatott aradi kereskedőt

Visszaadták a lefoglalt fél kilogramm aranyat és tizenegy kilogramm ezüstöt

Napokkal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy Sft. Ana állomáson egy beérkezett feljelentés alapján az aradi rendőrség tisztviselői letartóztattak egy kereskedőt, akinél fél kilogramm aranyat és tizenegy kilogramm ezüstöt találtak. A kereskedőt behozták Aradra, itt azonban igazolta, hogy tört aranyat és ezüstöt vásárolt és kijelentette, hogy azt Oradean akarta értékesíteni, amit semmiféle törvényes rendelkezés nem tilt. A kereskedőt szabadlábra helyezték és visszaadták a nála talált, körülbelül 80 ezer lei értékű nemesfémét.

Ugyancsak tegnap helyezték szabadlábra Feig Adolf aradi kereskedőt, akit szintén az Oradea felé haladó vonaton tartóztattak le és akinél ezer darab régi ezüstpénzt találtak. Az oradeai vonatot satumarei detektívek kapták át, mert egy betörőt kerestek és ez alkalommal igazoltatták az aradi kereskedőt is. A nála lévő ezüstpénzek gyanút keltettek és becsapították Oradeára, ahol azonban igazolta a pénzek eredetét, mire szabadlábra helyezték. A Banca Nationala oradeai fiókjának utasítására az ezüstpénzeket is visszaadták az aradi kereskedőnek.

Erettségi

Fodor László új darabja a Pesti Színházban

Budapestről jelentik: A Vigszínház új kamara-színházát a Pesti Színház mult héten nyitották meg Fodor László darabjával. Az „Érettségi” Fodor új darabja, ismét egy bravurosán megírt kiváló szindarab, az életből vett, husból és vérből való emberekkel. A színházban minden ember úgy érzi, hogy ő is átélte diákkorában azt, amit most a színpadon lát. És ez már maga a siker.

Három felvonás a budai leánygimnázium tanári szobájában játszódik le. Két héttel az érettségi előtt Szalkay nagysága szerelmes levelet talált a VIII/b. osztály papirkosarában. Kiderül, hogy Horváth Kató nyolcadikos tanuló a bűnös, mire a tanári konferencia elé állítják, kegyetlenül vallatásra fogják és már-már ki is csapnák, ha az utolsó percben meg nem menti dr. Kulcsár István igazgató, akivel a leány, — hogy a szigorú ítélettől megmenekedjék — elhiteti, hogy szerelmes beléje. Tulajdonképpen nem is hazudik, mert az iskolában minden leány szerelmes az igazgatóba. De csak az iskolában, mert a sarkon mindegyiket várja az ideálja. Érettségi után aztán a direktor, aki lángra gyul Kató iránt, számon kéri a szerelmet, mire a leány bevallja, hogy menyasszony és így akaratlanul bár, de összetörte egy öregedő ember szívét.

A kitünő előadás egyenértékű volt a kitünő darabbal. Muráti Lili alakítja Horváth Katót. Bravurosan játszik, minden mozdulata, hangja szívhez szóló, Makay Margit nemes művészete hiánytalanul érvényesült az öregedő tanárnő szerepében. Titkos szerelme az igazgató iránt megható, szinte együtt szenvedünk vele. Vaszari Piri, Szalkay

nagyságja ismétellen dörgő tapsot kapott. Somló István az igazgató szerepében egyszerű és közvetlen. A deresedő ember fellángolását, éppen úgy mint csalódását kitünően érzékelteti. Az „Orvos” óta ez volt a legjobb alakítása. Kabos Gyula a jószágos öreg tanár szerepét elbűvölő kedvességgel eleveníti meg. Megrendítő volt bucsuzása az iskolától, ahová soha többé nem tér vissza, mert nyugdíjba küldik. Göth kegyetlen matematikatanára, kiváló. A kisebb szereplők: Vértes Lajos, Peti Sándor, Bárdi Ödön és Vértes Tibor mind jók. Ladomerszky Margit a modern tornatanárnő figurájában kabinetalakítást nyújtott. Hegedüs Tibor rendezői munkája kifogástalan.

Szentgyörgyi Elvira

* Az aradi Városi Színház műsora. Szombaton este 9 órakor: „Mosoly országa”. (Hinz, Csermák, Hegyi L. első fellépte). — Vasárnap délután 5 órakor: „Mosoly országa”. Este 9 órakor: „Mosoly országa”. — Hétfőn este fél 9 órakor: „Mosoly országa”. — Kedden este fél 9 órakor: „Jó üzlet”. Heltai Jenő vigiátéka. (Premier). — Szerdán este fél 9 órakor: „Jó üzlet”. — Csütörtök este fél 9 órakor: „Kék Duna”. Új kiállítás. — Péntek este fél 9 órakor: „Kék Duna”. — Szombaton délután 5 órakor: „A peleskei nótárius”. Ifjúsági és népelemlőadás. Olcsó helyárrakkal.

* November 2-án, szombaton: „Mosoly országa”. A színház környéke megelégnék, az aradi színtársulat tagjainak nagyobb része már megérkezett és a mai napon már megkezdődtek a „Mosoly országa” próbái Felhő Ervin vezetése mellett. Ebben a kiváló műben mutatkoznak be Hinz Helly primadonna, Csermák Lajos honviván, V. Hegyi Lili és a Róna Dezső igazgató által szervezett nagyszerű vegyeskar, valamint a kibővített rendőrzenekar.

KÖNYVEK

Dr. Bucsányi: „Nappfürdőzés és a fény gyógyhatása”. Dr. Bucsányi Gyula egészségügyi tanácsos, főorvos, kitünő és régen várt könyvet írt, amit mindenkinek el kell olvasni, aki egészséges életre törekszik. A nappfürdőzés és a nappfény gyógyhatása 92 lei és mint a többi, kapható Lepagenál: Cluj. Kérje az orvosi művek teljes jegyzékét.

Élő magyar irodalom. 30 magyar író, 30 legszebb műve. Öreg és fiatal, régi és új, népi és polgári, „jobboldali” és „baloldali” író testvéri szövetségben vonul fel a kötet lapjain, hogy a maga hangját egy diadalmas hangban egyesítse. A pompás kötet Atheneumkiadásban, remek vászonkötésben most még 99 leles kedvező könyvnap árban, később 119 leiert kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a könyvnap könyvek teljes jegyzékét.

Lelkek és arckok. (Kosáryné-Réz Lola új könyvéből). Kosáryné-Réz Lola úgy ír, ahogyan beszél. Egyszerűen, találoan, okosan és melegen. Ha ezt a könyvét — vagy akármelyik más könyvét — olvassuk, az az érzésünk, hogy beszélgetünk valakivel, aki éppen olyan, mint mi magunk: éppen úgy érez, éppen úgy gondolkodik, ugyanazon ment keresztül, mint a legtöbb ember. Ahogy mindezen felülemelkedik, ahogyan minden, látszatra szürke élményét átleskiesíti: az a vigasztaló, a gyönyörködtető — az a költészet.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER IANOS
felel.

A HAMBURG-AMERIKA LINE

hajóival a világ összes kikötőibe utazhat:

Gyorsjáratok

**Észak-Amerika, Kanada,
Középamerika**
(Columbia, Venezuela)
**CUBA, MEXICO,
DÉLAMERIKA,
AFRIKA-ba.**

Csakis elsőrendű hajók, kitünő kényelemmel. — Kiszolgálás és ellátás a legmértékesebb áron.

Olcsó tanulmányi utazások Amerikába beutazás bármikor.

Kérjen információt és prospektust a
Hamburg-Amerika Linie S. A. R.
től, Timisoara, Str. Meroy 1. és

Künstler A.
Vízum- és utazási irodától, 461
Arad, Buiev. Regina Maria No. 24.
Telefon 86.

Az 1935-36. évad első új szenzációs műsora a budapesti

TEREJKÖRUTISZINPADON

Barátságos arckok kérek!!!

Műsorszámok revü 25 képpel.

Konferália: Békeffi László.

Írták: Nagy Endre, Békeffi László, Nóti Károly, Kóváry Gyula, Vaszary János, Lőrincz Miklós, László Miklós, Luzsénszky Mária, Lóránth László, Kuti és Bárczi.

Főszereplők: Vaszary Piroska és Salamon Béla. Új színházi Új székeli Új donányzó! Ragyogó műsor! Vasár- és ünnepnap délutáni előadások 4 órakor esti műsorral. Olcsó helyárrakkal!

SPORT KÖZLÖNY

Az aradi futball óriási sikere:

Ismét győztek az aradi csapatok a nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján

A Gloria Aradon lehengette az Unirea-Tricolor — Az AMEFA Bucurestiben megverte a CFR csapatát — A Gloria az első, az AMEFA az ötödik helyre került fel — Telfes forduló a nemzeti bajnokságban

A nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján az aradi futballsport óriási sikerét eredményezte. Az aradi csapatok ismét győztek. A Gloria Aradon lehengette az Unirea-Tricolor, míg az AMEFA Bucurestiben, ha nehezen is, de megverte a CFR együttesét. A Gloria a vasárnapi eredmények alapján az első helyre került, míg az AMEFA az ötödik helyet foglalja el. A Dacia-Romania legyőzte a CAO-t, a Ripensia-Crisana-mérkőzés eldöntetlen eredménnyel végződött. A Chinezul diadalmaskodott az Universitatea felett. A nemzeti bajnokság állása a következő:

1. Gloria	9	5	1	3	20	18	11
2. Ripensia	8	4	3	1	22	13	11
3. Venus	8	4	2	2	22	12	10
4. CAO	8	4	1	3	15	12	9
5. AMEFA	7	3	3	1	13	10	9
6. Crisana	8	3	2	3	16	15	8
7. Juventus	9	3	1	5	15	16	7
8. Chinezul	8	3	1	4	15	24	7
9. Universitatea	9	3	1	5	8	21	7
10. Unirea-Tricolor	8	2	3	3	20	18	7
11. CFR	8	3	—	5	12	13	6
12. Dacia Romana	8	2	2	4	14	20	6

Beszámolóink a mérkőzésekről:

AMEFA—CFR 1:0 (1:0). A Bucurestiben lejátszott mérkőzést az aradi munkáscsapat még nagyobb gólaránnyal is megnyerhette volna a játék képe alapján, de a csatároknak nem volt szerencséjük a lövésekkel. Morar dr. bíró sínjelére a csapatok a következőképpen állottak fel:

AMEFA: Sadovschi—Kovács, Csajka—Tóth, Szabó Béla, Szaniszló II.—Cucula, Magold, Batran, Perneki, Szida.

CFR: Lăpusneanu—Tepeneag, Rosculeți—Vintila, Rasinariu, Cuedan—Boros, Luca, Barbu, Gaidukovits, Attila.

Az AMEFA kezdte a mérkőzést és azonnal támadólag lépett fel. A 10. percben Batran fölé lőtt jó helyzetben. Állandó az aradi munkáscsapat ostroma. A 23. percben Szaniszló II. Szidát szöktette, Rosculeți szerelni akarta a szélsőt, de hibázott. Szida tiszta helyzetbe került és a kifutó kapus mellett megszerezte a mérkőzés egyetlen és egyben győzelmet jelentő gólját. A gól után a CFR durva játékba kezdett.

A második félidő 5. percében a CFR gólt ért el, de a bíró előzetes lesállás miatt nem ítélte meg. Most az aradi támadásokat Morar dr. bíró többször tévesen akasztotta meg. A 26. percben Batran szabályos gólt ért el, de a bíró a határbíró bemozdása után nem ítélte meg. A mérkőzés AMEFA-rohamokkal indult, amelyet ezúttal Morar dr. gvingén vezetett.

A győztes csapat nagyszerűen játszott. Egyénileg Csajka, Szaniszló II., Szabó, Perneki és Szida (?) játéka érdemel dicséretet.

Gloria—Unirea-Tricolor 3:0 (1:0). A fővárosi Unirea-Tricolor jó hírek előzték meg és ennek következtében a vasárnap Aradon megtartott mérkőzésen nagyszámú közönség volt jelen. Az Unirea-Tricolor nem igazolta jó hírét, mert a csapat egészen szürkén futballozott. A Gloria sem játszott ki a legjobb formáját, de ennek ellenére is biztosan győzött a fővárosi ellenfele felett. A mérkőzés nem hozott magasnívójú játékot. A mérkőzés irányítását a Gloria mindvégig kezében tartotta.

A győztes csapat közvetlen védelmében Theimler kitünő formában van. Varjasi emelkedett ki még a közvetlen védelemben, keménységével és biztos rugással. Volentir is jól egészítette ki a védelmi hármast. A fedetsors végig jól működött. Pecican, Weichelt, és a rangsor. A csatársorban Ignát beve-

sőt foglalkoztatták. Rohan gyors, kemény és a kapu előtt feltalálja magát, Barbunak nem ment a játék. Dobra a csatársor esze, aki szenzációs labdákkal küldte előre társait. Mercea sok jó helyzetet hagyott ki, de gólja mintaszerű volt. Az Unirea-Tricolor csapatában a közvetlen védelem és Steinbach játszott elfogadhatóan.

Csapatösszeállítások: Gloria: Theimler—Varjasi, Volentir—Lupás, Weichelt, Pecican—Igna, Rohan, Barbu, Dobra, Mercea.

Unirea-Tricolor: Radulescu—Sucitulescu, Ilescu—Florea, Steinbach, Ghermerile—Ionescu, Bogdan, Niculescu, Carjan, Ionescu II.

A vezető gólt sorozatos Gloria-támadások után Rohan dr. szerezte meg a 33. percben olyképpen, hogy Igna beadása után a kapus fogta a labdát. Rohan rástartolt, Radulescu kiejtette a labdát, kavarodás támadt, amelyből Rohan gólozott (1:0).

A második félidő 10. percében ismét a Gloria ért el gólt: Dobra nagyszerű huzása Barbut és Rohant hozta jó helyzetbe, Barbu átadta a góllövés dicsőségét Rohannak és az összekötő védhetetlen gólt lőtt (2:0). A 40.

Sorozatos döntetlenek az aradkerületi elsőosztályu bajnokság vasárnapi fordulóján

Az aradkerületi elsőosztályu bajnokságban az USA és a CAA pontot vesztek. Az SGA—Intelegerea mérkőzés eldöntetlenül végződött és ezek következtében a vasárnap ismét győző Olimpia PTT megerősítette vezető helyét és az őszi bajnoki forduló győztesének tekinthető. A bajnokság állása a következő:

1. Olimpia PTT	7	6	1	—	35	10	13
2. USA	8	5	2	1	27	12	12
3. CAA	8	4	4	—	19	10	12
4. SGA	7	5	1	1	23	9	11
5. Intelegerea	8	5	1	2	21	16	11
6. Tricolor	8	1	3	4	16	27	5
7. Juventus	8	1	3	4	9	28	5
8. Transilvania	6	2	—	4	13	18	4
9. Unirea	7	2	—	5	15	22	4
10. Soimi CFR R. A.	7	1	1	5	10	21	3
11. Hakoah	8	—	2	6	8	23	2

Beszámolóink a mérkőzésekről:

Olimpia PTT—Soimi CFR R. A. 3:0 (1:0). Az Olimpia PTT megérdemelten győzte le a Soimi CFR R. A. csapatát Mihoc Bermoser és Lepis góljaival. A meccset Ciorogariu vezette le.

Intelegerea—SGA 1:1 (1:0). Változatos élénk iramu küzdelmet vívott a két csapat, amely a mutatott játéknak megfelelően reálisan végződött el-

O Másodosztályu bajnokság. Sparta—Slavia 3:1 (3:1). Banatul—Astra 2:1 (1:1). Fortuna—Titanus 4:2 (2:1). Concordia—Lyra 5:0 (1:0). Vulturul—Virtutea 4:0 (3:0). Victoria—Patria 3:1 (2:0).

O Szövetségi dlj. Gloria—CAA 3:1 (2:0). AMEFA—SGA 5:1 (3:0). Juventus—Intelegerea 3:1 (1:0).

O Ifjusági bajnokság. Olimpia-PTT—Fortuna 3:0 (1:0). Titanus—SGA 3:1 (2:0). Sparta—Intelegerea 6:3 (3:1). Gloria—Crisana 3:1 (2:0). CAA—Unirea 2:1 (1:0). AMEFA—Banatul 8:0 (3:0). Transilvania—Juventus mérkőzésen az utóbbi nem jelent meg.

O A B. liga eredményei. Oradea: CFR—Tricolor 1:1. — Cluj: CAC—Victoria 2:2. — Timisoara: RQMT—Jiul 4:1. — Lugoj: Vulturi—Crai Iovan 6:1. — Brasov: ACFR—Prahova 6:0. — Bucuresti: Maccabi—Sportul Studento 2:0.

percben Igna lefutotta a védőket, középre adta a labdát és a jólérkező Mercea futtából védhetetlenül lőtte a léc alá (3:0). Ciurel dr. vezette a mérkőzést.

Chinezul—Universitatea 3:1 (1:0). A Timisoarán lejátszott mérkőzést a Chinezul megérdemelten nyerte meg. Dávid öngólja a Chinezult juttatta vezetéshez. A második félidőben Glasz lőtte a második Chinezul-gólt. Ezután Paunescu szépített az eredményen (2:1). Glasz lőtte a harmadik gólt is és ezzel behiztosította a Chinezul győzelmét. Bíró: Vuia.

Ripensia—Crisana 2:2 (2:0). Oradeán játszott a két csapat és a Ripensianak csak nagy harc után sikerült megmentenie az egyik pontot. A gólnélküli első félidő után a Crisana Barátki és Nagy góljaival vezetésre tett szert, ezt a Ripensia Dobai és Ciolac révén kiegyenlítette. Bíró: Pálfi.

Dacia-Romania—CAO 2:1 (2:1). A meccset Clujon bonvolították le és azon a Dacia-Romania megérdemelt győzelmet aratott a tartalékos CAO felett. A vezető gólt a 25. percben Feraru szerezte meg, a 35. percben ugyancsak Feraru növelte a gólok számát (2:0). A CAO a 39. percben tizenegyesből Kocsis révén beállította a végeredményt. A második félidőben a cluj csapat tartotta az eredményt, ami sikerült is. Bíró: Oravetz.

döntetlenül. Az első félidőben Merki szerezte meg a vezető gólt. A szünet után a kiegyenlítés csak a 30. percben sikerült az SGA csapatának, amikor is hendsz miatt tizenegyesből Csipai gólozott. Bíró: Pfeifer.

Juventus—USA 2:2 (2:0). A lelkes Juventus megérdemelten szerzett pontot az elbizakodottan és unottan játszó USA csapatával szemben. A Juventus Lingurar öngólja és Farkas révén már 2:0 arányú vezetésre tett szert. A szünet után a rákapcsoló USA csapatának sikerült a kiegyenlítés Mede és Gulyás góljaival. Bíró: Tomi.

CAA—Tricolor 2:2 (1:0). A Tricolor meglepetésre pontot szerzett a bajnokjelölttől. Az eredmény reális. Az első félidő egyetlen gólját Koluncsics szerezte. A szünet után Decsov kiegyenlített, sőt a vezetést is megszerezte. A CAA-nak a befejezés előtt 8 perccel sikerült a kiegyenlítés Carabell révén, aki 20 méteres büntetéből gólozott. Bíró: Kalmár.

Transilvania—Hakoah 4:1 (1:0). A Transilvania küzdelem után győzött a Hakoah felett, amelynek kondíciója katasztrófálisan rossz. A győztesek góljait Filimon, Karagyena (2) és Lambertusz szereztek meg, míg a Hakoah részéről Gallov volt eredményes. Bíró: Huszti.

Nagy küzdelem után a csehszlovák válogatott 2:1 arányban legyőzte az olaszokat

Prágából jelentik: Hatalmas közönség előtt játszották le a két ország Európa Kupa mérkőzését, amely egyenlő felek változatos küzdelmét hozta és épügy az olasz együttes is megnyerhette volna a meccset. A mezőny két legjobb embere a két csapat kapusa: Ceresoli és Planicska voltak, akik szinte egymást multák felül. Változatos, iramos játék után a félidő gólnélkül telik, szünet után a csehek nyomulnak fel és a 6. p. Horák révén meg is szerzik a vezetést. A gól után az olaszok heves ellen-támadásba mennek át, de egyenlítőik csak a 30. p. sikerül, amikor korner után Pitto a csehszlovák hálóba küldi a labdát. Most változatossá lesz a küzdelem s a 38. p. Horák váratlan éles lövéssel megszerzi a csehek részére a győzelmet és hiába igyekszik az olasz csatársor, a masszív cseh védelem megakadályozza az egyenlítést. Escartin spanyol bíró jól vezette a meccset.

A Hungária csak elkeseredett küzdelem után őrizte meg veretlenségét

Győztek a favoritok a magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján

A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján a favorit csapatok győztek. A Hungária csak elkeseredett küzdelem után őrizte meg veretlenségét és győzte le a Budafok csapatát. A Ferencváros csak az első félidőben volt veszélyes a Phöbus, a szünet után biztosan győztek a zöld-fehérek. Az Újpest győzött a favoritok közül a legkiadósabban, lehangolták a Soroksárt. A III. kerület legyőzte az Attilát, a Budai „11” a SBTC csapatát, a „szürke” forduló egyetlen meglepetését a Törekvés szolgáltatta, amely pontot vett el a favorit Szeged FC-től. A bajnokság állása, amelynek élén a Hungária áll, veretlenül, pontvesztés nélkül a következő:

1. Hungária	8	8	—	30	4	16
2. Újpest	8	7	1	33	7	15
3. Ferencváros	8	5	1	23	16	11
4. Szeged FC	8	4	2	16	11	10
5. Soroksár	8	4	—	18	24	8
6. Kispest	7	2	3	15	14	7
7. Phöbus	8	3	1	4	16	19

8. III. Ker. FC	8	3	1	4	13	25	7
9. Budai „11”	8	3	—	5	13	14	6
10. SBTC	8	2	2	4	12	18	6
11. Budafok	8	1	3	4	18	23	5
12. Törekvés	8	2	1	5	13	28	5
13. Bocskai	7	1	2	4	7	15	4
14. Attila	8	—	3	5	7	23	3

Beszámolóink:

Hungária—Budafok 2:1 (1:1). A Hungária nagy favoritként és ennek következtében elbizakodottan indult a Budafok csapata elleni küzdelembe. Az elbizakodottság majdnem megbosszulta magát, mert a Hungária csak a legkétségbeesettebb küzdelem után tudta megnyerni a mérkőzést. Az első félidőben a Budafok szerezte meg a vezetést Hegyes révén. A Hungáriának Müller révén sikerült a kiegyenlítés. A második félidőben sokáig tartotta magát a Budafok, végül Csehnek sikerült megszerezni a győzelmet jelentő gólt.

Ferencváros—Phöbus 3:1 (1:0). Az első félidőben a Phöbus játszott állandó fölényben,

de ennek ellenére, a Ferencváros szerezte meg a vezetést Sárosi révén. A szünet után a játék képe megváltozott, a Ferencváros döntő fölényt harcolt ki, amely Sárosi újabb két góljában jutott kifejezésre. A végeredményt Sárosi állította be (3:1).

Újpest—Soroksár 6:0 (3:0). Jól működött az újpesti góllöngő. A nagy formában lévő bajnokcsapat Pusztai (2), Vince, Balogh, Kállal és Kocsis góljaival szerezte meg a győzelmet.

III. Kerület—Attila 6:1 (1:0). A III. Kerület Fenyves (5) és Farkas góljaival fölényes győzelmet szerzett a gyenge Attila felett, amelynek gólját Vaida lőtte.

Szeged FC—Törekvés 1:1 (1:0). Az első félidőben a Szeged FC Nagy góljával vezetéshez jutott, de a szünet után Regős kegyelmitett.

Budai „11”—SBTC 4:3 (1:2). Hatalmas küzdelem után győzött a Budai „11”.

O A magyar profiligá eredményei. Nemzeti Szürketaxi 2:1. Nagytétény—Drogisták 2:2. Zugló—Erzsébet 2:2. ARAK—Váci Remény 4:3. Somogy—Vasas 3:1. Csepel—Budatétény 6:1. VAC—Millenáris 5:1.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„HARRO” jeligére levél van a fiókkiadóban. 6072

MELYIK uriember juttatna álláshoz fiatal elvált uriaszonyt. Leveleket „Hálás lennék” jeligére a kiadóba. 6077

HÁZASSÁG.

Előkelő családból származó, csinos hajdon. egy millió készpénz és hatmillió értékű gyárválalattal férjhezmenne. Összekötöttest létrehoz Bizony Fere c. házasságközvetítő irodája, Timişoara, Reg. Maria 7. 5908

Csinosnak mondott fiatal urú ny. vagyok. Ismeretség hiányában, e már nem szokatlan uton keresem életfár-am. Van egy millió készpénzhozományom és házam masfélmillió Lei értékben. Feladóimmal ellátott „Karácsonyi esküvő” jeligére a kiadóba. 5970

ALKALMAZÁS.

Szakácsnőt keresek jó bizonyítványokkal. Str. Dumbrava Rosie 27., I. em. 6082

SZELLEMLILEG és fizikailag minden tőren egyaránt tevékeny AMERIKAI szellemű urinő elhelyezkedést keres. Leveleket „Minden en önálló” jeligére a kiadóhivatali továbbíró. 59.5

INTELLIGENS fiatal urinő házvezetőnői állást keres. Cim a kiadóban. 6035

NEMET leány, aki írni is tud, felvételt. Jelentkezni Bul. Carol 18a. 6090

LAKÁS.

KÉPSZOBAS modern fürdőszobás lakást keresek november 1-re. Singer varrógéppé. 6089

HELSZOBA, fürdő- és előszobából álló lakás mellékkeiségekkel együtt kiadó. Str. Russu Sirianu 24. 6086

Magános urinőnek lakótársnője lennék, esetleg közös étkezéses is. Lehetőleg különbejárattal szobával rendelkezők adják le címüket „Rendes fizető” nek a kiadóhivatalba. 6091

FELTETLEN diszkrét butorozott szoba kiadó a központban. Cim a kiadóhivatalban. 6078

KÉT egymásba nyíló szőpen butorozott szoba olcsón kiadó. Str. J. u. n. l. 6079

Különbejárattal diszkrét butorozott szobát keresek külváros vagy külváros közelében. „Allandó” jeligére a kiadóba. 6078

VÉTFI ÉS FLADAS

AUG HASZNALT drogeria-b rendezés utányos aron eladó. Megtekinthető: Mladinnál. Incu-n. 6007

Utli takarót, azaz plaidet elsőrangú minőségben megvételre keresek. Pisz hazulajdonos, volt Földes-pa-ota. I. em. 6084

Diófahálószoza eladó. S. r. T. Serb 31. AAC sportteleppel szemben. 6085

KEZI szövőszéket keresek azonnalra megvételre vagy bérbe. Cimeket a kiadóba kérek. 6153

Jóállapotban lévő írógépet keresünk megvételre. Szömörkényi műépítész, Str. Dragalina No. 12. 6073

PELERIN jóállapotban középiskolás lány részére vennék Czabai. Str. V. Hotoran 18-17. 6010

IZIFTEK

FORGALMAS helyen lévő dohánylőzsdét megvételre keresek. Ajánlatokat „Traffic” jeligére a kiadóhivatalba. 6081

Piactéren üzlethelyiségek bérbeadó, olcsó t. xtil, porcelán és üvegáruinak vagy vásári butoroknak. Bulevardul Carol 70.

INGATLAN.

BLADO 45 vagy 80 hold prima szántóföld országut mentén. Arad mellett. Bővebbet: Burza testvérek vaskereskedésében Arad. 5972

KÜLÖNFÉLÉK.

Beraktározási raktárban butorok, jöhelyen, jutányosan beraktározhatók, készpénz-előleget folyósítok. Eladó egy elsőrendű zongora, új, elegáns háálószoba, két villanycsillár, Schöberl-ágy. Str. Moise Nicoara 9-11.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, OKTÓBER 29.

Bucuresti. 1.05: Marcu-zenekar 2.30: Marcu-zenekar 6: Gramofon 7.20: Gramofon 8.15: Hangosfilmek melódiai zongorán 8.40: Hires énekesek lemezei. 9.30: Szimfonikus hangverseny — Budapest I 7.45: Torna. Utána hanglemezek 11: Hírek 11.20: Mozaikképek a női életből. Felolvasás 11.45: Divatos kézimunkák. Felolvasás 1: Déli harangszó 1.05: Szikszai Lajos és cigányzenekar 2.05: Az I. nemzetgyűlés zongorára 3.40: Hírek. 5.10: Asszonyok tanácsadója 6: Lenhart Ilona énekel zongorakísérettel. 6.35: Hogyan készül a csokoládé? 7.20: Zongora-hegedű-szonáták 8.40: Asbóth Gyula tárogatózik, zongorán kíséri Környev Béla 9: Színelőadás a stúdióban 10.50: Hírek. 11.15: Szalon- és jazz-zenekar műsora 11.50: A Budapesti Hangverseny Zenekar műsora — Budapest II 7.10—8.50: Hanglemezek 7.40—8.40: Mezőgazdasági félóra 9.10—9.45: Tibor Zoltán énekel zongorakísérettel. Utána: Hírek — Bécs. 8.25: Gramofon. 1: Könyvű lemezek 2.10: Bő részletek Beethoven „Fidelio” című operájából gramofonon 3: Vera Schwarz lemezei. 5.05: Gramofon. 6.25: Lisbeth Sanders énekel. Emny Zof zongorázik. 9: Hangverseny 10.30: Tárca 11.10: Mercedes Caspi ária- és dalestje. Utána: Thiel-jazz. — Belgrad 12: Rádiózenekar 1: Rádiózenekar. 2.15: Könyvű zene 5: Dalok. 5.30: Zongoraszámok 7: Jazz 8: Gramofon. 8.30: A nemzet órája 9.30: Szimf. hangverseny. Utána tánclemezek. — Deutschtanzen-der 7.30: Szórakoztató zene 1: Déli hangverseny Münchenből 5: Rádiózenekar 6.20: Ifjúsági sport 8: Bászok népdalok és népzene 11.30: Wolff-dalok. — Lipce. 9: Torna 1: Déli hangverseny. 4.30: Ifjúsági műsor 5: Brahms-művek zongorán 7.50: Népzene 9.10: Hangjáték 10.20: Tarka zene. 11.10: Hírek. — Milano 12.30: Rádióötös 1.30: Szórakoztató zene. 6.10: Szórakoztató zene. 9.50: Vigjáték. 10.30: Arrigo Serato (hegedű) és Sandro Fuga (zongora) hangversenye. — Pozsony. 1.15: Gramofon. 5.10: Rádiózenekar. 6.25: Gramofon 6.40: Magyar közvetítés zene-számokkal. 7.35: Gramofon. 10.30: Mandolinnyegyes 11.15: Magyar hírek. Utána: Gramofon.

SZERDA, OKTÓBER 30.

Bucuresti. 1.05: Gramofon. 1.55: Gramofon 2.30: Gramofon. 6: Sibiceanu-zenekar. 7.20: Sibiceanu-zenekar. 8.15: Gramofon 9.10: Scariatti-est. 9.45: Énekszámok 10.10: Sramlizene. 10.45: Rádiózenekar 11.45: Hírek 12: Rádiózenekar. — Budapest I 10.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Titokzatos asszonyok. Felolvasás 11.45: Mennyi tejet fogyasszon a gyermek. Felolvasás 1: Déli harang-

szó. 1.05—2.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 2.40—3.20: Sándor René zongorázik 3.40: Hírek 5.10: A rádió diáktévé. 6: Schöppin Aladár beszél Molnár Ferenc „Pál-uccai fiúk” című regényéről 6.20: Budapesti Koncert Szalonzenekar 7.55: „Hosszu obstrukció, rövid parlament”. 8.25: Az Operaház előadásának közvetítése. Puccini: „Tosca”. 9.20: Hírek 10.25: Hírek 11.15: Hanglemezek. 12.10: Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál — Budapest II 6.30—6.55: Munkásfélóra. 8.35—9: „A modern Shakespeare” Utána: Tánclemezek. 10.05—10.25: Hírek. 10.30—11.20: Sárközi Gyula és Sárközi Béla cigányzenekara muzsikál — Bécs. 8.25: Gramofon. 1: Rádiózenekar 3: Gramofon 5.05: Keringőlemezek. 7.35: Eszperantó. 8.30: Katonazene. 9.20: Tízperces szórakoztató műsor. 9.30: Beethoven-est 11.10: Szórakoztató zene. 12.45—2: Sramlizene. — Belgrad 12: Rádiózenekar. 1: Gramofon. 2.15: Jovan Mokranjac csellózik 5: Dalok. 7.30: Német lecke. 8: Gramofon. 8.30: A nemzet órája. 9: Milan Dimitrijevic hegedű. 9.50: Anita Meze énekel 10.20: Jazz. — Heilsberg 9.30: Torna asszonyoknak 1: Déli hangverseny 4.45: Szórakoztató zene. 7: Hangképsor Swen Hedinnél 8: Vidám műsor 8.40: A német műsor. 9.25: Rádiózenekar. 11: Hírek. 11.30: Szórakoztató és tánczene. Lipce. 7.30: Berlin. 9: Torna. 1: Déli hangverseny 2.15: Rádiózenekar 5: Tarka délután gyermekeknek. 7: Házi zene 8: Frankfurt. 9.15: Breslau 9.45: Rádiózenekar. 11.40: Köln. — Milano. 12.30: Szórakoztató zene. 1.15: Gramofon. 2.45: Gramofon 6.10: Tánczene. 9.50: Aida, Verdi operája.

Sürgösen keresünk mindennemű szőnyegeket, varrógépet, írógépet, antik porcellánt, ezüstöt. Teljes lakásberendezéseket veszünk. Aranyat, ezüstöt a legmagasabb áron veszünk. Ebédli komplett 3500, világos háló új 4560, osztlárok, tükrök, uriszoba, bõrgarnitúra, Singer varrógépek, ottománok, rézágalyak, gyermekágyak, disztárgyak stb. stb. — Zalogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt timisoarai zalogház folyósítja. Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk. „COMISIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. Dácia mellett. 4639

Makulatura papir

5 kg.-os csomagokban

50 leiért kapható az Aradi Közlöny főkiadóiban.